

A leszerelés

Amikor a leszerelés problémáját tárgyalják a világ politikusai, a tárgyalásokról szóló tudósításokat bizonyos kételkedő mosollyal veszi tudomásul az újságolvasó. Ez érthető is, mert minden esztendő meghozza a maga leszerelési konferenciáját, a frázisok tömkelege repül szerte a világ minden részébe és ugyanakkor, minden évben a fegyverkezés fokozása tapasztalható. De most valahogyan úgy érezzük, mintha az eddig szalmátsépelő politikusok megrémültek volna tehetetlenségüktől és intenzívebb erővel, komolynak látszó akcióval lépnének sorompóba a leszerelés érdekében.

A Népszövetség mai közgyűlésének legkiemelkedőbb pontja Lord Cecil angol fődelegátus beszéde volt, melyben nagyon komoly formában utalt a fegyverkezés megszüntetésének szükséges voltára és a politikai nyugtalanságok elsimítására, mely csak a leszereléskel előkészítésével érhető el. Lord Cecil beszédében a következőket mondotta:

— A világ gazdasági válság, mely immár két esztendeje tart és a három hónap óta tartó akut pénzügyi válság rendkívüli aggodalomra ad okot és egy komoly katasztrófa révével fenyeget! Nagyon jól láthatjuk most már, hogy csak attól függ és azon múlik Európa jövőjének szilárdsága, hogy ki tudja-e tölteni a fizetési hézagokat Európában. Ellenkező esetben egyre csak újabb nehézségek állanak elő. Amit az egyes kormányok a biztonságuk helyreállítása érdekében tesznek, előreláthatólag nem lesz döntő jelentőségű, s így fennmaradnak a politikai helyzet miatti aggodalmak. A háború réme soha sem volt olyan valószínűtlen, mint éppen a mostani időkben, azonban sok államban az állandó belső nyugtalanságok atmoszférája alakult ki lassanként és így a helyzet mindjobban elmérgesedik. Napirenden vannak a heves beszédek és agresszív tüntetések robbannak ki. A mérséklet nem mindenütt talál visszhangra a közvélemény előtt, ezért a Népszövetség első és legfontosabb feladata lenne ezen bizalmatlanságok elosztatása.

Lord Cecil beszédének további során kitért a revízió eszméjének tárgyalására. Ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy nem tudja, vajon a békeszerződés által teremtett határok revíziója előre vinné-e a béke ügyét. Azonban a leszerelés további folytatása nagy léptekkel vinné előbbre a bizalom helyreállítását és igazságot tenne, mint a nemzetközi viszonyok legilletékesebb döntőbírája. Ezután Lord Cecil igen barátságos szavakkal üdvözölte azon beszédek előadóit, akik a leszerelési értekezlettel kapcsolatban felszólaltak, majd kijelentette, hogy az angol kormány legkevésbé tör el bármilyen javaslatot az értekezlet elhalasztására.

Expozéjának további folyamán részletesen foglalkozott Grandi olasz külügyminiszter tegnapi nagyhatású beszédével, mely Lord Cecil kijelentése szerint, példás állásfoglalás volt a leszerelés által elérhető rend és béke mellett. Különösen nagy tetszéssel fejtegette Grandi azon érdekes kijelentését, hogy a leszerelési értekezlet tartamára a fegyverkezést teljesen be kell szüntetni. Majd ezzel fejezte be beszédét:

— A leszerelési értekezletnek okvetlenül eredményre kell jutnia, hogy helyreállítsa Európa helyzetének biztonságát, elérhetővé tegye számunkra a rendet és a békét. A fegyverkezés lényeges lecsökkentése is lehetséges volna, ha a franciák és a németek között nemcsak szavakkal, de tettekkel is megtörténne az a rég óhajtott közeledés, mely egyszeriben megszüntetné az egész világon dúló politikai nyugtalanságot.

Lord Cecil hatásos beszéde a Népszövetség mai ülésén hatalmas tapsvihart váltott ki.

„Erdély és Bánát népe elkecseregetten látja üldöztetését“

kommunikéjének szenzációs szövege —

Kolozsvárról jelentik: Tegnap értekezletre ült össze Vaida Sándor volt belügyminiszter kolozsvári lakásán a nemzeti-parasztpárt erdélyi és bánáti tagozatának elnöki tanácsa. Az értekezleten Vaida elnökletével résztvettek Pop-Cicio István, Dan Sever, Voicu Nitescu, Bocu Sever, Vlad Aurel, Boila Romulus, Hatieganu Emil, Tulea Viorel, Moldovan Valer, Dobrescu Aurel, Pop Ghita, Crisan György, Bontescu Victor, Manu Iekész és Blaga Josif.

Vaida Sándor beszéde nyitotta meg az értekezletet, aki vázolta a jelenlegi politikai helyzetet, majd áttért a nemzeti-parasztpárt aktuális problémáinak ismertetésére. Értelme-

A hivatalos kommuniké szövege

„A nemzeti-parasztpárt erdélyi és bánáti tagozatának elnöki tanácsa a szeptember 9. és 10-ikén tartott ülésén megvizsgálta a politikai helyzetet és a lefolytatott tárgyalás eredményeit a következőkben foglalja össze: Megállapítja, hogy Erdély és Bánát politikai és gazdasági helyzete sokkal súlyosabb jelenleg, mint amikor a mostani kormány hatalomra jutott. A jelenlegi rendszer hívei a legteljesebb tehetetlenséget és a problémák megoldására való képességek teljes hiányát árulták el és ez kiábrándította a néptömegeket. A közizgatásban az alkotmány ellenére az erdélyi és bánáti származású tisztviselőket lelketlenül módon rekesztik ki az állami funkciókból. A kormány intézkedései az intellektuelek egzisztenciájára törnek és ezzel valóságos intellektuális nyomort idéztek elő. Az erdélyi és bánáti vezetők ellen inscenált eljárások, az igazságszolgáltatásnak politikai eszközzé való süllyesztése, a parasztek érdekeinek semmibe vétele és az, hogy az ország utolsó pénztartalékait néhány bucaresti-i nagybank kíségetésére fordították, míg a Banca Nationala az erdélyi kisbankok hitelét megszorította, az egész Erdély és Bánát szeméit felnyitotta és a nép abba az elkecseregetett helyzetbe jutott mint amelyben 1928-ban az alba-iuliai népgyűlés idején volt. Erdély és Bánát népe elkecsereget-

A nemzeti-parasztpárt nagyfontosságú gyűlése Kolozsváron. A gyűlés

Az ország sorsa Maniu kezében van sünk szerint az értekezlet tárgysorozatának legfőbb pontja a Maniu visszavonulásával megüresedett pártelnöki tisztség betöltésének a kérdése volt. Majd a továbbiak során arról tárgyalt az értekezlet, hogy indítson-e a nemzeti-parasztpárt a közeljövőben erélyes kormánybuktató akciót, vagy sem. Végül a párt-programm radikális módosításának a kérdését vetették fel, amellyel a párt összel megtartandó kongresszusa fog érdemlegesen dönteni.

Az értekezletet csütörtök délelőtt folytatták. Az értekezlet befejeztével, a délutáni órákban a párt elnöki tanácsa hivatalos kommunikét adott ki a tanácskozásról és annak eredményéről, a következő szöveggel:

ten látja üldöztetését és az államéletből való kirekesztése regionális érzelmek felkeltésére alkalmas és ezzel a lelki konszolidációt, annak meggyorsítása helyett, kompromittálja. A jelenlegi kormány nem vette mindig figyelembe az ország szövetségeseit és ezzel az országnak pillanatnyilag kárt okozott. Megállapítható, hogy a kormány a parasztság fölsegítésére szolgáló nemzetközi tóket a célnak megfelelően nem használta fel. A nemzeti-parasztpárt elnöki tanácsa ebben a helyzetben ama férfiu felé tekint, aki biztos kézzel és előrelátó szemmel intézte az ország sorsát, Maniu Gyula felé, akinek kezében az ország jövője hivatott kezekben van. Ezért az erdélyi és bánáti tagozat elnöki tanácsa közli a párt vezérével, hogy vissza hívja a párt élére és nem szünik meg reá várni.

Az elnöki tanács ülésén három bizottságot választott. Egy szervező és propaganda-bizottságot, egy a problémákat tanulmányozó bizottságot és egy bizottságot a pártprogramm revíziójának tanulmányozására. A bizottságok legközelebb összeülnek.

Az elnöki tanács tagjai ma elutaztak Kolozsvárról és közülük Vaida-Voevod Sándor, Dan Sever, Crisan György dr. és Tulea Viorel Szovátára utaztak, hogy a határozatot Maniu Gyulával közöljék.

Gazdasági koronatanács Sinaiában

Argetoianu kihallgatása tisztázta a kormány helyzetét — Akciót kezdenek a politikai pártok. Manoilescu párisi tárgyalásai Brandsch alminiszter lemond

Bucurestiből jelentik: Argetoianu mai királyi kihallgatásához messzenemő következtetéseket fűznek. Azt hiszik, hogy ez alkalommal tisztázódik a politikai helyzet és egyben a kormány helyzete is. Ezzel kapcsolatban beavatottak úgy tudják, hogy a gazdasági koronatanácsot valószínűleg a jövő héten, szeptember 19-én tartják meg Sinaiában. Eddig még nem állapították meg a tanácskozások programját.

Duca ma Bucurestibe érkezett, ahol szótávozik Brandsch Rudolf, a kisebbségi alminiszter

Bucurestiből jelentik: a „Dreptatea” azt a mindenesetre szenzációsan ható hírt közli, hogy Brandsch kisebbségi alminiszter nemsokára lemond állásáról. Brandsch-ot rendkívül elkedvetlenítette, hogy a kormányhoz közel álló körök is erősen támadták ujaradi beszéde és a kisebbségi kongresszusnak küldött távirata miatt. A Dreptatea úgy tudja, hogy Brandsch egy hónapi szabadságra ment, amelynek letelte után, csak rövid időre tér vissza hivatalába, hogy lemondását beadja.

Manoilescu, a Banca Nationala kormányzója, ma Párisba utazott. Manoilescu tárgyalásokat fog folytatni a francia bank kormányzójával és a francia pénzügyi élet több

mos párthívével tárgyal. A tanácskozásokon megállapították azt az utazási programot, melynek során Duca bejárja szeptember és október havában az egész országot, majd utjának végcélján, Kolozsvárott, nagyarányú politikai meeting keretében fejti ki a liberális párt álláspontját.

Dr. Lupu és pártja rövidesen szervezkedni kezd. Több nagygyűlést tartanak, majd a tervek szerint november 21. és 22-ik napjain országos kongresszus lesz Bucurestiben.

vezető egyéniségével. Manoilescu és a Banque de France kormányzójának találkozásához nagyjelentőségű kombinációkat fűznek, mert valószínű, hogy újabb fölesőnről van szó.

A Magyar Párt megkérdezése nélkül nevezték ki az aradi interimár-bizottság magyar tagját

A párt elnöki tanácsának tiltakozó értekezlete — Báró Andrányi Lajos levele a Magyar Párthoz — Dr. Barabás Béla határozati javaslata

Az aradi és aradmegyei Magyar Párt elnöki tanácsa ma tartott ülésében foglalkozott báró Andrányi Lajos azon beadványával, mely szerint az interimár bizottság tagjává a kormány által kinevezetett. Báró Andrányi Lajos ezt a levelet még július 25-én írta meg, de mert a Magyar Párt elnökségének tagjai Aradtól távol voltak, ezzel a beadvánnyal csak most foglalkozhattak.

A levél így szól: A Magyar Párt Elnökségének. Arad. Van szerencsém szives tudomásukra hozni, hogy Aradváros interimár bizottsága tagjává kineveztek. Mjuttán kinevezéséről a hivatalos értesítést pénteken, folyó hó 24-én vettem kézhez, folyó hó 25-én szombaton pedig esküt kellett tennem, az idő rövidsége folytán, nem volt módomban a párt hozzájárulását kérni, hogy a kinevezést elfogadhassam. Kérem ennél fogva tudomásul venni, hogy a kinevezést elfogadtam és az esküt letettem. Arad, 1931. július 25. Tisztelettel: báró Andrányi Lajos.

A Magyar Párt elnöki tanácsa ezen kellő időben elkészített beadványt készséggel vette tudomásul, annál is inkább, mert báró Andrányi Lajos személyét alkalmasnak találja a város érdekeinek szolgálatára.

Ezzel kapcsolatban, de ettől függetlenül dr. Barabás Béla indítványára, a Magyar Párt elnöki tanácsa szükségesnek látta a magyarság gyakori és már megszokott mellőzéseivel szemben nyilatkozni s a következő határozati javaslatot egyhangulag fogadta el:

„Az Országos Magyar Párt aradi és aradmegyei tagozatának elnöki tanácsa sajnálattal állapítja meg azt a helytelen kormányzati tény, hogy az aradi és aradmegyei interimár bizottságok kinevezésénél, az illetékes hatósági tényezők, sem a kinevezendő tagok számára, sem a személyekre nézve, a helybeli magyarság hivatalos képviselőjére egyedül hivatott Magyar Párt véleményét ki nem kérte, sőt meg sem kérdezte. Ezen nemleges magatartása a hatalmi tényezőknek, nemcsak illoyális mellőzést képezi az Aradvárosban nagy többségben levő magyarságnak, de az egyenesen provokáló és sértő is.

Erkölcsei kötelességünk ez ellen nemcsak tiltakozni az aradi és aradmegyei magyarság nevében, de az egyenlő elbánás alapján, a jövőben kívánjuk és elvárjuk, hogy az illetékes tényezők, a köztelkintetek-

nek s magasabb szempontoknak tartozó kötelességüket figyelmen kívül ne hagyják s velünk szemben megértő és méltányos elbárást tanúsítsanak mindenkor és minden olyan ügyekben, amelyek a magyarságot közvetlenül érdeklik“.

Snowden: „Életem legfájdalmasabb feladatát teljesítem“

Az angol költségvetés megdöbentő adatai. Felemelik a jövedelmi adót, csökkentik a munkanélküli-segélyt — A kincstári kancellár beszédét pillanatokig tartó csend követte

Londonból jelentik: Az alsóházban ma fokozott érdeklődés mellett mondotta el Snowden kincstári kancellár büdzsbeszédét.

— Életem legfájdalmasabb feladatát teljesítem ezekben a percekben — mondotta Snowden — mert újabb áldozatokat kell kérnem a nemzetől, amely pedig már eddig is elég áldozatot hozott.

Ezután kifejtette, hogy a nemzeti jövedelmek egyre csökkennek, az adójövedelmek az elmúlt két évben 20 százalékkal estek és nagyon sok angol vállalat a tartalékokból fizeti a munkabérekét. Így tehát újabb áldozatokat kell hozni és az államháztartás aktivitását még a mai napon vissza kell állítani. A kormány ezért megszünteti a munkanélküli alapra folyósítandó további kölcsönöket. Elmondotta Snowden, hogy a költségvetési deficit ebben az évben 74,7 millió, míg a jövő évben 170 millió angol font lesz. Az adóbevételek az elmúlt évben 25 millió fonttal, míg a különböző jövedékekből származó bevételek négy millió fonttal csökkentek. A Hoover-moratórium további 30 millió fontot von el az angol államtól és ezzel szemben csak 13 és fél millió font kiadáscsökkentést jelent. A munkanélküli segélyek ebben az évben 25 millió fontot fognak fordítani, míg a kiadásokat ebben az évben 25 millióval, és a jövő évben 70 millióval fogják csökkenteni. A jövedelmi adó kulcsát hat pennnyel felemelik és ettől ebben az évben 39 millió, míg a jövő évben 80 millió font többletet remélnék. Az adósságtörlesztési alap dotálására az eddigi 50 millió font helyett csak 32 és fél millió fontot irányoznak elő. A jövedelmek adómentességének határát leszállítják, az adókedvezményeket megszüntítik és a kétezer fontnál magasabb jövedelmek kőn adóját tíz százalékkal

Felbontották Izabella főhercegné asszony végrendeletét

Csekély magánvagyonra volt az elhunyt főhercegné asszonynak.

Budapestről jelentik: Ma délelőtt felbontották Izabella főhercegné asszony végrendeletét. A végrendeletből kitűnt, hogy az elhunyt főhercegné asszonynak nem volt számottevő vagyona. Belgiumban van egy nagyon kis földbirtoka, de az is a háború alatt zárolás alá került. Izabella főhercegné minden vagyonát gyermekeire hagyta. Ruháit és butorainak egy részét a cselédség között fogják szétosztani.

felemelik. Emelik a sör- és benzín-adót és a dohányvámot. Bevezetik a vigalmi adót. Ennek folytán az évi 74 millió font deficittel szemben 29 millióval csökkentik a kiadásokat. 13,7 millió fontot az adósságtörlesztéseknél takarítanak meg. 29 millió adótöbbletre számítanak és 12 millió font jövedelmet remélnék elérni a vámtöbbletekből. Ennek következtében a pénzügyi év másfél millió font többlettel zárul.

Hivatkozott ezután a kincstári kancellár arra az áldozatkésziségre, amely a nemzet minden rétegében megmutatkozik ezekben a nehéz órákban. Snowden beszéde mély hatást váltott ki és azt pillanatokig tartó csend követte, majd pedig a kormánypart részéről felhangzott a taps. Churchill kendőjét lobogtatta Snowden fele, ezzel szemben a szocialisták gunyosan nevettek. Snowden után a munkáspárt részéről Graham szólalt fel, aki hangsúlyozta, hogy a munkanélküli segélyek csökkentését el lehetett volna kerülni.

Az országos katolikus kongresszus Székelyudvarhelyen befejeződött

A beteg Majláth grófot Pacha püspök helyettesítette

Székelyudvarhelyről jelentik: Ma befejeződött Székelyudvarhelyen a két napos országos katolikus kongresszus, melyre még a legtávolabbeső falvakból is zászlók alatt vonultak fel a hívek. A város ünnepi díszet öltött erre a két napra. A papság rendkívül nagy számban volt képviselve. Az idegenek számát tízezerre becsülték. Majláth Gusztáv Károly gróf, Erdély püspöke betegsége miatt nem vehetett részt a nagygyűlésen s helyette dr. Pacha Ágoston temesvári püspök végezte a szabadban lefolyt ünnepi szertartásokat. Ma délelőtt fél 11 órakor diszkozgyűlés volt, amelyen dr. Pacha Ágoston püspök nagy beszédet mondott. Elsősorban Majláth Gusztáv gróf érdemeit méltatta, majd a nemzetiségek között dúló egyenlenségről beszélt: „Kenyeret adjanak minden embernek, bármilyen nemzetiségű, vallású, vagy nyelvű legyen is az, kenyeret kell adni mindenkinek és — egyforma darab kenyeret!“

Majd felolvasták a közgyűlés előtt Majláth Gusztáv Károly gróf levelét, aki legmélyebb sajnálkozását fejezi ki afelett, hogy a gyűlésen való részvételen betegsége megakadályozta, azonban lélekben együtt van a jelenlévőkkel és Isten áldását kéri mindannyiukra. Ezután Gyárfás Elemér dr. beszélt, aki a bolsevizmus földalatti munkájára mutatott rá beszédében, mely a nyomort és pénztelenséget használja fel arra, hogy mindjobban aláassa az ország biztonságát.

Délután fényes ünnepi körmenet volt, mellyel a székelyudvarhelyi katolikus kongresszus befejeződött.

Az osztrák kölcsön feltétele:

Walkó külügyminiszter váratlanul hazaérkezett El Németországtól!

— Bizottság vizsgálja felül Magyarország pénzügyi helyzetét — Emelik a MAV-tarifát — Betiltották a Kossuth-párt kongresszusát

Budapestről jelentik: Walkó Lajos magyar külügyminiszter ma váratlanul hazaérkezett Genfből. A külügyminiszter hazaérkezése után azonnal felkereste gróf Károlyi Gyula miniszterelnököt, akivel hosszan tárgyalt. A tárgyalásról a nyilvánosság számára semmi sem szivárgott ki.

A 33-as bizottság ma délelőtti ülést tartott, melyen Walkó külügyminiszter beszámolt genfi útjáról. Bejelentette, hogy a kormány a Népszövetséghez benyújtott egy memorandumot, hogy az ország pénzügyi helyzetét egy bizottság felülvizsgálja. Megállapítja, hogy a pénzügyi delegáció Budapestre való jövele erős erkölcsi hatást fog kiváltani a magyar pénzügyi körökben.

Bécsből jelentik: Walkó magyar miniszterrel együtt Schober is hazaérkezett. Schober hazaérkezése után magához hívatta a sajtó

képviselőit és kijelentette, hogy Ausztria egyelőre nem kap nagyobb kölcsönt a Népszövetségtől. A mostani kölcsönt is csak abban az esetben folyósítják, ha Ausztria lemond a német orientációról.

Budapestről jelentik: A 33-as bizottság mai ülésére Kenéz Béla kereskedelemügyi miniszter betértesztette a MAV tarifaemeléséről szóló javaslatát. A javaslat szerint a személydijszámban csak nagyon minimális emelés lesz, míg a teheráru díjszabást 10 százalékkal emelik. A javaslat más pontja szerint a MAV magához váltja az összes magánkezelésben lévő vasutakat is.

Budapestről jelentik: A Kossuth-párt szeptember 13-ra kongresszusra hívta össze a párttagokat. A rendőrség ma értesítette a párt vezetőjét, hogy a kongresszust nem engedélyezi, mert a mai forrongó hangulatban ez politikai kilengésekre is adhat esetleg okot.

Denunciánsok — Janovics dr. ellen

Irredentizmussal vádolják az aradi magyar színház új igazgatóját — Kik a titokzatos denunciánsok? — Egy félórával az interimár-bizottság döntése után már megindult a rágalomhadjárat —

Janovics dr. Iorgához és a sziguranca-vezérigazgatósághoz fordul elégtételért

Az aradi magyar színház új bérletének ügyében — amint lapunk más helyén megemlékezünk róla — a mai napon létrejött a szerződésre nézve is a végleges megegyezés. A város vezetőségének döntése általános megelégedést keltett Arad magyarságának valamennyi társadalmi rétegében, amelyek bizakodással és várakozásteljesen néznek Janovics Jenő dr. vállalt nagy feladatainak megoldása elé. Mindazonáltal ebben az évben is történtek illetéktelen próbálkozások, hogy a magyarság és a város vezetőségének harmónikus döntését elgáncsolják a kulisszák mögött. A zavarosban halászni akaró denunciánsok nem riadtak vissza még a döntés után sem annak a hírnek a terjesztésétől, hogy

irredenta pénzen vállalkozott az aradi színház bérletére.

Ezek az ismeretlen ambícióju, de átlátszó célú lovagok a rosszindulat miazmáival igyekeztek megmérgezni a felnyitott-ablaku színház frissen beáramló levegőjét és beteg fantáziájuk koholmányaival szeretnék visszacsinálni mindazt, ami már megtörtént. A megtévesztések művészei, a denunciánsok báránypörökben kullogó sakáljai elhintették újra a rágalmak bódító mákonyát, hogy még a legeslegutolsó pillanatban is elkedvetlenítsék a becsületes szándékot, visszariasszák az elfogulatlanul segíteni akaró kezeket és újra kínos sebbé mérgezzék a színház-kérdést az aradi magyarság lelkében.

Janovics Jenő dr., az új színházigazgató azokból a színházi körökből értesült az ellene fonódó, izgató tendenciájú vádak kivetett hálójáról, amelyekkel még a legutolsó napon is csak kötelességeire gondolva tárgyalt. A színház-igazgató olyan kijelentéseket tett az Aradi Közlöny munkatársának, amelyek

alkalmasak arra, hogy nemcsak Aradon, hanem az erdélyi magyarság széles rétegeiben is feltűnést és fellübborodást keltsenek.

Janovics Jenő dr. anélkül, hogy részletezni hajlandó lett volna értesüléseinek konkrét lényegét, a következőket jelentette ki:

— Szinte ugyanabban az órában, amikor a város vezetősége döntését pályázatmra vonatkozólag meghozta, — mondotta Janovics dr. — már megindult a nevetséges rágalmak áradata ellenem. Radu Cornel dr. azonban sokkal korrektebb férfi és sokkal nagyobb kulturájú vezető-egyéniesség, mintsem csak egy pillanatig is megingathatták volna független tárgyilagosságában és minden szemponton felülálló elfogulatlanságában a próbálkozások. Az interimár-bizottság meghozta döntését a többség véleményének megnyilatkozása szerint és én ezt a döntést tartom a magam számára is kötelező köteléknek Arad városával szemben.

— Tizenhárom éve vagyok színházigazgató, — mondotta Janovics dr. — de ellenem még semmiféle feljelentés, denunciálás nem érkezett, vizsgálatot nem folytattak.

Ez az első eset itt, Aradon, hogy tudomást kell szereznem róla.

Mivel nem szeretem, hogy bármily vonatkozásban is elintézetlen ügyeim legyenek, én magam teszek jelentést az ellenem terjesztett vádakról Iorga miniszterelnök urnak, aki mint kultuszminiszter, felettesem is.

Egyben pedig a legszigorubb vizsgálatot fogom kérni magam ellen dr. Bianu Jenő bucaresti-i állambiztonsági vezérigazgató urnól.

hogy, egyszer és mindenkorra szembenézhessek a denunciálókkal, akik ezuttal bennem emberükre akadtak. Amennyiben a vizsgálat nem fogja igazolni a vádaskodókat, úgy ragaszkodni fogok hozzá, hogy szembenézhessek mindazokkal, akik a hátam mögött denunciál-

tak! Semmiféle elintézetlenség látszó ügy nem vethet árnyékot arra a bizalomra, amellyel működésemet a román hivatalos körök eddig is kísérték s ha napvilágra kerülnek az ismeretlen rágalmazók, úgy ragaszkodni fogok hozzá, hogy megfelelő büntetésben részesüljenek.

Janovics Jenő dr. nyilatkozatát minden szépítés nélkül adjuk közzé, mint ahogyan ez

Megalakult a jugoszláv ellenzéki blokk

Közös listán mennek az ellenzéki pártok a választási harcba — A németek megőrzik semlegességüket

Belgrádból jelentik: A mai nap eseménye, hogy a jugoszláv ellenzéki pártok választási blokkot alakítottak. A szerb, horvát és szlovén ellenzéki pártok vezetői elhatározták, hogy a választásokon közös listán lépnek fel. Ma már az ellenzéki választási blokk fel-

hívást tett közzé, amelyben felvilágosította a lakosságot, hogy hogyan kell a választásokon eljárnia. Az ellenzéki blokkhoz a Jugoszláviában élő németek nem csatlakoztak, mivel a választások alatt és a politikai életben is megőrzik teljes semlegességüket.

Negyvenmillió lej birságot vetettek ki a radnai szeszgyárra

A nyomozás újabb eredménye — Tizennégy millió lej birság az udvarhelyi Steinberg-szeszgyárra

A tábla megerősítette Löble dr., Hitler és Posar letartóztatását

A fekete-szesz ügyben az illetékes hatóságok tovább folytatják a vizsgálatot. Taranu Victor pénzügyi vezérfelügyelő a tegnapi nap folyamán a vizsgálat újabb fázisáról jelentést tett az ügyészségnek. Az ügyvel kapcsolatban egyébként a bucaresti-i „Cuvantul” mai száma rendkívül érdekes cikket közöl, amelyet alább adunk:

„Van Aradmegyében egy szesz-cég, amely ellen nemrég megkérték a csődöt. A radnai Kozma-féle szeszgyárról van szó. Ennek a cégnek rendkívül érdekes szerepe van a szeszpanamában mivel annakidején a helybeli pénzügyi hatóságok irodájából eltűnt egy füzet, amely a Kozma-cég nevére kiállított szállítási bécákat tartalmazott, míg később a vizsgálat alatt ugyancsak onnan eltűntek a Kozma-cég üzleti könyvei is. A vizsgálat folyamán az illetékes hatóságok különös megállapítást eszközöltek: Varodin, volt fekete-szesz-inspektor ugyanis annakidején vizsgálatot tartott a Kozma-féle gyárban és a vizsgálat eredményéről kiállított jegyzőkönyvében azt írta, hogy minden rendben talált. Másrészt pedig a radnai pénzügyi ellenőr által összeállított dossziében, aki szintén vizsgálatot tartott a Kozma-féle szeszgyárban, olyan dokumentumok találhatók, amelyek azt bizonyítják, hogy a pénzügyigazgatóság egyes közegei megakadályozták a radnai pénzügyi hatóságokat abban, hogy ellenőrizzék Kozma gyárát. Kozmára egyébként a pénzügyi hatóságok negyvenmillió lej birságot vetettek ki, míg három millió lej értékű vagyonát lefoglalták. Lefoglalták legújabbán az udvarhelyi Steinberg vagyonát is akit tizennégy millió lej birsággal sújtottak.”

A „Cuvantul” cikkére és annak értesüléseire vonatkozólag nem intézhetünk kérdést Taranu Victor pénzügyi vezérfelügyelőhöz, aki az ügyben a vizsgálatot vezeti, mivel jelenleg vidéki ellenőrző körútján van és csak néhány nap múlva tér vissza Aradra.

Nagyváradról jelentik: A nagyváradai ítéltábla ma délelőtt tárgyalta a vizsgálati fogságban lévő Löble László dr. és Hitler nagyváradai szeszgyárosok felfolyamodását a törvényszék döntése ellen, mely a fekete-szesz manipulációkkal vádolt gyárosok vizsgálati fogságát helybenhagyta.

A Tábla elutasította a felfolyamodást és így a gyárosok további harminc napig vizsgálati fogságban maradnak.

a csunya és áldatlan fordulat megérdemli. Az új aradi színigazgató régi személyi kapcsolatai Iorga miniszterelnöknel a kulturális életben közismertek: *Kolozsváron került színre a miniszterelnöknek több drámája, magyar nyelven először és a premiérekén a szerző mindig megjelent.* Ha Iorganak nem voltak aggályai Janovics Jenő megbízhatóságával és állampolgári hűségével szemben, kíváncsiak vagyunk mi is arra, ki az, aki a miniszterelnökön is tultesz a jó román mesterséges szerepében. Arad román és magyar társadalmának hangadó vezető-körében egyjórta megbotránkozással tárgyalják a színház és annak igazgatója ellen irányult, de fiaskót vallott akciót, amelynek azonban *komoly folytatására van kilátás,* Janovics Jenő dr. szavai szerint.

Jakab Géza.

Ismét sikkasztottak a temesvári Józsefvárosi állomáson

Temesvárról jelentik: A Józsefvárosi állomáson most tartott rovancsolás alkalmával újabb nagyobb arányú sikkasztásnak jöttek a nyomára. A hiány, az eddigi megállapítások szerint százhuszezer lej, amelyet a pénztárakat vizsgáló ellenőr az állomás ugynevezett „speciális” pénztáránál talált, amelyet Jermer György pénztáros vezetett.

Ugyancsak ma tárgyalta az ítéltábla Posar Livius volt nagyváradai szigurnca főnök felfolyamodásának ügyét. Mint már az Aradi Közlöny megírta, Lungou vizsgálóbíró beidézte a Bucarestben lakó sziguranca-főnököt és kihallgatta azzal a váddal kapcsolatban, hogy *nagy összegek ellenében lehetővé tette a fekete-szesz üzelmeket, majd négy óráig kihallgatása után letartóztatta.* Posar felfolyamodott a letartóztatás ellen a törvényszék vádтанácsához, mely a vizsgálóbíró végzését megsemmisítette és elrendelte a volt sziguranca főnök szabadlábra helyezését.

Az ügyész felebbezése folytán ma tárgyalta az ügyet a Tábla vádтанácsa, mely megerősítette a vizsgálóbíró letartóztatást végzését és így a volt sziguranca főnök továbbra is vizsgálati fogságban marad. A vizsgálóbíró egyébként több tekintélyes politikust idézett be a holnapi napra s így a fekete-szesz ügyben még több szenzációs letartóztatás várható.

Ismét sikkasztottak a temesvári Józsefvárosi állomáson

Temesvárról jelentik: A Józsefvárosi állomáson most tartott rovancsolás alkalmával újabb nagyobb arányú sikkasztásnak jöttek a nyomára. A hiány, az eddigi megállapítások szerint százhuszezer lej, amelyet a pénztárakat vizsgáló ellenőr az állomás ugynevezett „speciális” pénztáránál talált, amelyet Jermer György pénztáros vezetett.

Jermer a vizsgálat eddigi adatai során már huzamosabb idő óta vett ki pénzt a pénztárból, s mivel negyedévenként kell elszámolást csinálnia, a számadásokban a hiányzó összegeket mint a pénztárban tényleg kezelt összeget tüntette fel. Ez augusztus végén betervezett számadásoknál ugyanígy járt el, a közbejött rovancsolás azonban megállapította, hogy a hónapokon keresztül kivett és elsikkasztott összeg meghaladja a százhuszezer lejt.

A Józsefvárosi állomás főnöksége a sikkasztás felfedezése után nyomban hünvádi feljelentést adott be, amelynek alapján Jermer Györgyöt ma hallgatta ki a vizsgálóbíró. A sikkasztó pénztáros beismerte a terhére rótt bűncselekményét és kihallgatásának befejezése után előzetes letartóztatásba helyezték.

Aradról indult ki „a királyok festőjének” karrierje

Az egykori szobafestőinasból Alfonz király udvari festője — Mária királyné

Amerikában vásárolt képet Nagy Zsigától — Három heti francia internálás után Spanyolországba mentették át a magyar festőt

A budapesti szálló ragyogó halljában Alfonz, a spanyolok száműzött királya, elérkezé nyúlve szoritott kezét egykori udvari festőjével, gügvei Nagy Zsigával, aki arra a hirre, hogy Alfonz Budapestre érkezett, sietett üdvözölni egykori urát.

Érdekes a karrier, amit Nagy Zsiga befutott és amíg a királyi kézzszorításig jutott el. Ez a karrier szoros összefüggésben van Araddal, ahol Nagy Zsiga ezelőtt huszonhárom évvel, egy azóta már rég megszűnt könyvkereskedés félelemleti helyiségében rendezte meg első képművelését. Ez volt karrierjének első állomása. Még akkor ez a képművelés is esemény és eredmény volt Nagy Zsiga életében, aki aradi kiállítása előtt alig egy évtizeddel még szobafestőinas volt Kolozsváron Hász szobafestő-mesternél.

Keverte a festékeket, cipelte a vizesvedreket és amíg a szobák falait pingálta, élesen füttyülte hozzá az akkor divatos nótákat. Szabad óráiban pedig rajzolgatott a kis szobafestőinas. Ezekre a rajzokra figyelt fel Ferenczy Zoltán, kereskedelmi iskolai igazgató, a Petőfi-társaság akkori elnöke, aki rávette Hászt, hogy taníttassa tehetséges inasát.

Igy került Nagy Zsiga Sándor nevű öccsével, aki akkor kőfaragó tanuló volt, iskolába. Itt kapta az első csiszolást, s amint a tanulást befejezte, Ferenczy Zoltán segítségével Párisba ment, a Jullian-akadémiára.

A kis kolozsvári szobafestő-inas csodás tehetsége itt bontakozott ki a maga valóságában. Tanárai el voltak tőle ragadtatva, ő pedig egy szép napon hátat fordított Párisnak, visszajött Budapestre és felvettette magát a Benzur-festőakadémiára.

Kitüntetéssel végezte el. Azután nekiindult a nagyvilágnak. Nem állapodott meg sehol, bejárta Európa majdnem valamennyi jelentős városát, míg végre bolyongásai közben — már minf ismert festő — ismét visszakerült Párisba. Itt érte a háború.

A francia hadvezetőség rendeletére minden idegen állampolgárt, aki a központi hatalmak valamelyik nemzetéhez tartozott, internáltak. Nagy Zsigát is felhívta a párisi rendőrség s rövid kihallgatás után letartóztatták és internálták.

Ekkor mutatkozott meg a Művészet mindent átfogó, mindent kiegyenlítő ereje. Ebben a nemzeti sovínizmussal átfutott napokban a Jullian-akadémia igazgatója, Bourgereaud, interвениált a kormánynál és közbenjárásának eredményeként Nagy Zsigát átmentik Spanyolországba, három heti internálás után.

Bourgereaud ajánlólevelével jelentkezik Madridban s míg alig egy hónappal azelőtt az internáló-tábor pricesén gondolkozott a szabadulás mikénti lehetőségén, most az ajánlólevelével megnyitotta az utat a királyi udvarhoz.

Nagy Zsiga csak a palettáját, ecseteit és festékes dobozát hozta Spanyolországba. És találmányát, egy tenniszhez hasonló labdajátékot, amelyet „koppantó”-nak nevezett el.

Bemutatkozott Alfonz királynál, akit arra kért, engedje meg, hogy megfestesse Ena királyné portráját.

A kép elkészült, Nagy Zsiga pedig mint udvari festő ott is maradt a spanyol udvarnál, a hol az infánsokat és infánsnőket tanította a festés művészetére és — a koppantó magyar labdajátékra.

Elmult a háború és Nagy Zsigát nyugtalan vére ismét tovább üzte. Elhagyta a spanyol királyi udvart, Amerikába hajózott át és Buenos-Ayresben kollektív kiállítást rendezett. Ezt a kiállítást meglátogatta az éppen Amerikában tartózkodó Mária román királyné, aki megvette a művész „Vihar után” című vásznát.

Ennek a királynéi vásárlásnak azonban messzemenő következményei voltak. Mária ki-

Janovics Jenő dr. hat hónapos sziniévadjja Aradon

Az új szinigazgató elfogadta a város összes feltételeit —

Tárgyalás dr. Radu Cornellal — Szendrey Mihály az aradi színház művészeti igazgatója

Ma délelőtt kilenc órákor jelent meg dr. Janovics Jenő szinigazgató a városi kulturügyi osztálynál, hogy a magyar színház szerződés-javaslatát teljes részletességgel letárgyalja a város meghatalmazottaival: Jegessy Károly dr. városi főügyészszel és Popa Constantin városi kulturatanácsossal. A tárgyalások a késő déli órákig húzódtak el, amelyeknek befejezte után Janovics dr. Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnököt kereste fel, akivel hosszabb eszmecsere folytatótt. Ezután az interimár-bizottság elnöke fogadta a sajtó képviselőit, akiknek tudomására hozta, hogy a mai napon létrejött a szerződés felett is Janovics Jenő dr. szinigazgatóval a megegyezés, amennyiben Janovics elfogadta az interimár-bizottságnak a garanciára és a színházi buffet, valamint a ruhatárra vonatkozó javaslatait. A szerződést a mai napon még nem írták alá, mivel a törvény rendelkezéseinek értelmében tíz napon át ki kell függeszteni a városházán, hogy akárki az észrevételeit, illetve kifogásait megtehesse iránta. A törvényes határidő letelével a szerződést jóváhagyás végett a kultuszminisztérium megfelelő részortjához terjesztik fel és csak ezután kerül a kölcsönös aláírására sor.

Alkalmunk volt beszélni Janovics Jenő dr. szinigazgatóval, aki a maga részéről is kijelentette, hogy elfogadta a város újabb feltételeit. Tíz nap múlva jön vissza újra, hogy a szerződést aláírja.

— A garanciát a törvény lehetőségeire való tekintettel rövidesen a város rendelkezésére bocsájtom megfelelő értékű állampapírokban, — mondotta az aradi színház új igazgatója. — Egvebekben mindenben megegyeztünk, még a személyi részletekben is. Szendrey Mihály volt szinigazgató kollegám számára a polgármester ur előtt az aradi színházi évad művészetiügyi tanácsosi pozícióját ajánlottam fel, havi tizenkétezer lej fixfizetéssel, az aradi sziniévad tartamára. Hat hónapot vettem számításba az aradi sziniévadra: négyet a téli szezonban és kettőt a nyári előadások alkalmára. Kifejtettem Radu dr. interimár-bizottsági elnök ur előtt, hogy ezzel a pozícióval Szendrey régi tapasztalatainak elismerését kívánom honorálni. Tudomásom szerint Szendrey Mihály és felesége a Romániai Színész-szindikátustól havi 6000 lej nyugdíjat élveznek: a fizetéssel együtt a havi tizennyolcezer lejes jövedelem meggyőződésem szerint megfelelő anyagi bázist fog biztosítani a volt szinigazga-

rályné Nagy Zsigát személyesen ajánlotta az angol királyi udvarhoz, ahová György angol király udvarnagyi hivatala útján hívta meg. Londonban egyik rendelést a másik után kapta s csakhamar felkapott, divatos festője lett az angol metropolisnak.

De nyugtalan vére innen is elkergette. Átjött a szigetországból ismét a kontinensre, míg végül Budapesten telepedett le.

Onnan értesítette most Aradon lakó szobrászöccsét, hogy huszonhárom év után néhány napra lelátogat Aradra, ahol egykor első kiállítását rendezte. És lehet, hogy felkeresi Kolozsvárt is, hogy végigjárja még egyszer a régi utcákat, ahol egykor élt, amikor még a mesék bírodalmában léteztek csak a királyi udvarok, amelyekben azóta a valóságban is megfordult. Nagy Zsiga, a királyok festője, az egykori szobafestő-inas... (ky)

tónak az aradi magyar színházi évad tartamára. Sajnos, nem voltam abban a helyzetben, hogy mind a tizenkét hónapra vonatkozó fixfizetési ajánlatot elfogadhassam, hiszen a munkaprogramom és költségvetésem csak az aradi sziniévad tartamára vonatkozik: más városokban más kiadások terhelnek majd. Azt hiszem, magát Radu dr. urat is sikerült meggyőzőnem ajánlatom helyességéről és elfogadhatóságáról.

Janovics Jenő dr. ma délután, miután több színházi emberrel tárgyalt, visszautazott Kolozsvárra.

Színház — Irodalom — Művészet

* Horváth Kálmán operaénekes az aradi zsidó templomban. A zsidóság újévi ünnepének előestjén, valamint az ünnep első estjén az aradi izraelita neolog templomban Horváth Kálmán, az Aradon tartózkodó, külföldön is elismert operaénekes, az ünnepi énekek sorozatában egy régi zsidó egyházi dalt ad elő, amelyet Csányi Mátyás, a népszerű zeneszerző és karmester orgonán kísér. Az ünnep est fényét előnyösen fogja emelni a kiváló művészek közreműködése.

ELITÉLTÉK

a konopi gazdaság sikkasztóját

Tárgyalás az aradi törvényszéken.

Pop C. István konopi gazdaságában Birtolon őrnagy, Pop C. István veje nagyobb arányú sikkasztásnak jött nyomára, amelyet Weiner János, az uradalom egyik tisztviselője követett el. Weinert a benzint lerakat pénztárát kezelte és onnan sikkasztott el mintegy ötvenezer lejt.

Midőn látta, hogy a hiányt felfedezték, levelet írt Birtolon őrnagynak, amelyben beismerte a sikkasztást s a levél elküldése után öngyilkosságot kísérelt meg. Heteken keresztül feküdt a kórházban súlyos mell lövéssel s amikor felépült, az uradalom igazgatósága bünvádi feljelentést tett hűtlen tisztviselője ellen.

A feljelentés alapján az aradi ügyészség megindította a bünvádi eljárást Weinert János ellen, akit kihallgatása után a vizsgálóbíró letartóztatásba helyezte.

Ügyében az aradi törvényszék ma tartotta meg a főtárgyalást, amelyen Weinert János beismerte a sikkasztást, amelynek során 58 ezer lejjel károsította meg a konopi uradalmat. A bíróság Weinert Jánost nyolc havi fegyházbüntetésre ítélte, az ítélet ellen Lepa Valér dr., Weinert védője fellebbezést jelentett be.

ÉRTESÍTÉS!

MAISON GERÓNÉ női divatterme

BUDAPEST, IV. HARISBAZAR 6.

SZEPTEMBER 14-től MUTATJA BE ÚJ

ŐSZI-TÉLI és ESTÉLYI modell-kollekcióját.

Király és manikűrös-lány

Alfonznak van a legszebb keze és tíz pengőt ad egy manikűrözésért, — mondotta Etuska kisasszony

Budapest. Ma délelőtt a Dunapalotával szemben lévő kis uri- és női-fodrászteremben manikűröt tettem abban a reményben, hogy hamar az ezerszeresen óhajtott interjút a spanyol királlyal én sem tudom nyelbeütni, legalább az őt közvetlen környező tájék fog nyujtani valami rendkívülit. Bájos, szőke, fiatal lány veszi munkába a kezemet. Megkockáztatok egy kérdést:

— Maguk itt ugy-e sokat látják a spanyol királyt?

— Ó hogyne, mindennap többször. Sokan állnak olyankor itt, az egész környéken és amikor a király kijön a szállóból, a néző férfiak levett kalappal üdvözlik és a király is kedvesen megemeli a kalapját és a kezével is intget.

— Mit szólna, ha egyszer csak bejönne ide manikűröztetni?

A kisasszony szerényen mosolyog, lehajtja a fejét, rám se néz, úgy mondja:

— Ide nem jön. De én fenn voltam nála.

— És ezt csak így mondja?

— Hát én akkor nem voltam egy cseppet sem izgatott. Azóta már annyian megmagyarázták nekem, hogy ez milyen nagy dolog, hogy most utólag már én is valami egészen rendkívülit látok benne.

— Mesélje, hogy történt?

— Atjöttek a szállodából, hogy kell egy manikűröző, aki nem vesztí el a lélekjelenlétét. Engem küldtek, mert én nem szoktam elveszteni a lélekjelenléteimet. Felmentem a lifttel. A szobalány bejelentett. A király a szobájában egyedül várt. Németül köszönt és mindjárt a segítségemre sietett. Igazán elfelejtettem, hogy király, olyan egyszerű, kedves, barátságos volt, hogy nem gondolhattam semmiféle etiketre. Bejött a fürdőszobába, segített a szappanból törni a kézátatáshoz, a kis oválasztalt velem együtt vitte az asztalhoz.

— Milyen gyönyörű keze van! Talán soha nem láttam még ilyen finom, hosszú kezűt és körömöt. Semmi gyűrű, csak a bal csuklóján bilincsszerű vastag, nehéz rézarany karkötő, balkeze második és harmadik ujjja erősen nikotinos. Milyen kedves volt! Exkuzálta magát, hogy kicsit benőtt a bőr a körmein, de hosszabb utazás után van, — mondta. Rágyujtott cigarettára. Engem is megkínált. De én nem dohányozom, no meg nem is dohányozhattam volna. Közben morfondíroztam: kérjek-e autogramot, ne kérjek? Döntöttem: nem kérek. Legyen jó véleményemmel rólam, ne mondja, hogy molesztálom.

— Szóval egyáltalán nem drukolt?

— Nem. Nem is tudom megmagyarázni, hogy miért nem. Nem mondom, ha királyné lett volna, egy nő, az egész más. De így mégis ő csak egy férfi és én egy nő, nem tudtam mást érezni.

— Mennyit fizetett?

— Hát az rémes volt. Kérdezte, mivel tartozok, mondtam négy pengő. Tíz pengőt adott. Még megsajnálta, hogy egyáltalán kértem. Ha még egyszer felhivnak, csak ingyen dolgozom neki.

— Hogy bucsuzott?

— Mikor megköszöntem a pénzt, ő belevágott a szavamba: „Köszönöm” — mondta magyarul és németül hozzátette: „Auf Wiedersehen!” És megfogta a kezemet. Nem fogott kezet, csak fogta a kezem fejét és megszorította. Közben folyton mondogatta, hogy milyen kicsi és meg van elégedve, olyan szép a körme. Hát biztos, hogy nagyon vigyáztam.

Az én körömöm is elkészült, de nem adtam tíz pengőt, viszont én is megszorítottam Etuska kezét. (k. m.)

HIRÜESSEN az Aradi Közlönyben

AZ ARADI KATOLIKUS CSERKÉSZCSAPAT

avató-ünnepségei Radnán Vasárnap többszáz zarándok indul az ünnepségre. Nagy érdeklődés Arad katolikus társadalmában

Vasárnap, 13-án, ismét többszáz zarándok indul Aradról a különösen most, az őszi zarándok ideje alatt rendkívül látogatott kegyhelyre: Mária-Radnára. A most lezajlott négynapos ünnepségeken, melyeket az ezezusi zsinat 1500 esztendősi évfordulója emlékeztetőre rendezett az aradmegyei és bánsági katolikusok, igen sokan hivatásuk, eloglaltságuk miatt, nem vehettek részt az ünnepségen. Ezek kedvéért rendezik a vasárnapi zarándoklatot, mely azonban egy hangulatos, szép ünnepségnek ad keretet. Vasárnap lesz ugyanis a katolikus legényegylet cserkészcsapatának felavatása Mária-Radnán.

Közel ötven cserkész-fiú teszi le az esküt Szűcs Didák minorita hittanár kezébe, a mária-radnai kegytemplom oltára előtt, impozáns felavató-ünnepségek keretében. A délutáni folyamán folytatódnak a cserkész-ünnepségek, amikor is a Kálvária-hegyen felállított nyílt színpadon előadást rendeznek, melyek keretében mulatságos, egyfelvonásos színdarabok, cserkész-anekdótták, adomák lesznek bemutatva. Az előadás rendezését Szűcs Didák hittanár irányítja, aki, mint a Katolikus Legényegylet vezetője, az egész ünnepséget megszervezte. A vasárnapi radnai ünnepségek iránt, Arad katolikus köreiben nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A Marosba ugrott egy zsigmondházi malomtulajdonos felesége két gyermekével

Megrendítő családi tragédia Zsigmondháza — Gécs Józsefné szörnyű elhatározása — Küzdelem az életért a férj és az idegbeteg feleség között. Az asszonyt és egyik gyermekét férje kimentette, a másik gyermek a vízbe fulladt

Megrendítő családi dráma játszódott le ma délelőtt fél tizenkettőkor Zsigmondháza, Gécs József malomtulajdonos délelőtt összeszólalkozott feleségével, aki a veszekedés okozta izgalomban két gyermekével a Maros felé rohant. Gécs József a felesége után futott, de mire a folyó partjához ért, az asszony már eltorzult arccal viaskodott a hullámokkal és kezeivel gyermekeit görcsösen szorongatta. Gécs József belevetette magát a vízbe és emberfeletti erővel igyekezett feleségét és gyermekeit kimenteni. Tíz pernyi viaskodás után végre sikerült feleségét és kisleányát a partra vonszolni, ahol ájultan összeesett. Négy éves kislát a hullámok elragadták.

A megrendítő és minden részében izgalmas családi drámáról a következőket jelenti az *Aradi Közlöny* munkatársa:

Gécs József malomtulajdonos hét évvel ezelőtt nősült meg. Házasságából két gyermek született, akiket a szülők a bálványozásig szerettek. Gécs Józsefné az elmúlt két évben súlyos idegbajt kapott s bár az ura nagyon vigyázott rá, hogy hasztalanul ne izgassa magát, mégis napirenden voltak a házastársak között a civódások.

Az asszony idegbaja napról-napra súlyosbodott és az orvosok sem tudtak rajta segíteni. Az utóbbi időben olyan hisztériás rohamai voltak, ami veszedelmessé vált a család tagjaira nézve. Ma reggel Gécsné még a rendesnél is szokatlanabb idegességgel kelt fel és valami családi ügy miatt összeszólalkozott a férjével. Gécs kérte feleségét, hogy türtőztesse magát, mire az asszony még ingerültebb lett és a szobában lévő butordarabokat törni-zuzni kezdte. Gécs erre erőlyesen rászólt ta feleségére, aki azonnal elhallgatott és kiment a szobából. Gécs még egy ideig a szobában tartózkodott, majd ő is kiment. Az udvarban keresni kezdte a feleségét, majd a gyermekeit, de nem találta sehol. Gécs rosszat sejtve kiáltozni kezdte feleségének és gyermekeinek a nevét és miután erre sem kapott választ, kétségbeesetten megindult a Maros partja felé.

Alighogy kiért az utra, a folyó partjától mintegy kétszáz lépésre megpillantotta feleségét, aki a két gyermekkel lélekszakadva rohant a víz felé. Gécs minden erejét összeszedve rohant utánuk, de mire a partra ért, az asszony a két gyermekkel már a mély vízben fulladott. Nyomban utánuk ugrott és tíz pernyi élet-halál küzdelem után a feleségét és kisleányát sikerült kimenteni de a négy éves kislát elkapta a folyó sodra és megfulladt.

Gécs József kétségbeesett kiáltozására csakhamar nagy tömeg verődött össze a par-

ton, akik azonnal hazaszállították az eszméletlen Gécsné és kisleányát és az izgalomtól csaknem ájult Gécs Józsefet. Közben értesítették az ujaradi csendőrséget, mely azonnal kiszállott és a kisfiú holttestének keresésére indultak. A parton két oldalt csákyákkal kutatták a botzókat, azonban délután öt óráig a legszorgosabb kutatások dacára sem találták meg.

Zsigmondháza a megrendítő családi tragédia hatása alatt áll. Gécs Józseféket mindenki ismerte és becsülte. A szomszédoknak fogalmuk sem volt arról, hogy a házastársak civakodó életet élnek. Tudták ugyan, hogy a nagyon szimpatikus Gécsné idegbeteg, de senki sem gondolta, hogy ebből ilyen családi dráma származhat. Az ujaradi csendőrség megkezdte a nyomozást annak kiderítésére, hogy a tragédiát közvetlenül mi okozta. Gécsné és az urát a kiállott izgalom miatt az orvosi jelentés szerint ma nem lehetett kihallgatni.

Leégett

egy modern iskolaépület

Későn értesítették a tűzoltóságot

Barladról jelentik: Nagy tűzvész pusztított ma délután az egyik barladi elemi iskolában. Az iskolaszolga a késő délutáni órákban, egy petróleum-lámpával lement az épület pincéjébe, hogy fát hozzon fel. Eddig még meg nem állapított körülmények folytán, a petróleum-lámpa fellobbant és a pincében felhalmozott forgács ettől tüzet fogott. A házmester eleinte nem szólt fennt senkinek, hanem a tüzet maga akarta eloltani, ami azonban nem sikerült és már annyira elharapódzott, hogy a pincében lévő összes fűskamrák tüzet fogtak.

Csak ekkor értesítette a tűzoltóságot, mire azonban ezek megérkeztek, az iskola épületének nagyrésze már lángokban állott. A tűzoltók a legnagyobb erőfeszítések árán sem tudták a hatalmas épületet megmenteni és az teljesen leégett. A leégett iskola az egész környék legszebb és legjobban felszerelt iskolája volt. A kár többmillió lej.

Az aradi mozik mai műsora

5, 7 és 9 órakor.

CENTRAL MOZGÓ. Romániai premier! KÉT VILÁG (Zwei Welten.) E. A. Dupont, a kiváló filmrendezőnek mesteralkotása, melyet a magyarországi és ausztriai cenzúra betiltott. A főszerepet Helene Sieburg, Peter Voss, Maria Pauller és Hermann Vallentin játsszák.

H I R E K

BETHLEN ISTVÁN ÉS A CSODARABBI

A liszkai bölcset Budapesten — Egy fogas kérdés — A csodarabbi válasza

Bethlen István grófnak, kormányzása utolsó heteiben, súlyos, szinte elviselhetetlen gondokat okoztak Magyarország egymásra torló anyagi bajai. Valamelyik pesti lapban olvasta a miniszterelnök, hogy a liszkai csodarabbi a magyar fővárosba érkezett és hivatott egyik Király-uccai házában fogadja. A miniszterelnök tudta, hogy már csak csoda segíthet rajta, felkereste tehát a liszkai csodarabbit.

A tudós férfi nagy tisztelettel fogadta Bethlent és megkérdezte, mivel lehet szolgálataira.

— Tisztelendő uram, szót a miniszterelnök, értesültem az ön nagy bölcsességéről és határtalan tudásáról. Arra kérem, adjon tanácsot nekem, volna-e mód és lehetőség rá, hogy a pengő egyenlő értékűvé tegyük a dollárral?

A csodarabbi följegyezte a kérdést és bossánatot kért a kormányelnöktől, hogy a válasszal egy kissé megvárakoztatja, de be kell vonulnia a szomszéd szobába, át kell tanulmányoznia néhány szent könyvet és magába kell mélyednie, hogy lelkiismeretes választ adhasson a nagyfontosságú kérdésre.

Egy óra hosszat tanulmányozta a szent foliánsokat a liszkai bölcset, Bethlen türelmetlenül szívta a cigarettákat és várt. Végre megnyílt az ajtó, kilépett rajta összeráncolt homlokkal a csodarabbi és szólt imigyen:

— Kegyelmes uram, az égtek jóakarattal voltak hozzánk, beleviláglottak agyamba. Ime a válasz!

— Csupa fül vagyok... — szólt türelmetlenül a miniszterelnök.

— Tanácsom így hangzik: Utazzék ki Kegyelmes uram Amerikába, legyen ott tíz esztendőre miniszterelnök — és a dollár értéke egyenlő lesz a pengőével.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Változóan felhős, enyhe idő várható, nyugaton némi esővel.

— Serbanu György dr. megyei prefekus holnap megkezdi kétéves szabadságát, amelyet a belügyminisztérium engedélyezett számára. A megyei prefekus, értesüléseink szerint Bécsben fogja eltölteni pihenését, míg távollétében dr. Lázár Ágoston megyei közigazgatási igazgató helyettesíti.

— **Kereskedelmi tárgyalások öt állam között.** Bariából jelentik: A bari-i levantei mintavásár alkalmával folyó tárgyalásokon Magyarország Románia, Szíria, Törökország és Oroszország képviselőinek tanácskozására kerül a sor.

Noi divatfelöltők legolcsóbban
PLESZ központi ruhaárúházában kaphatók
Irányárak: Lej 650, 750, 850.

— **A német kormányt kivételes intézkedésekre hatalmazták fel.** Berlinből jelentik: Hindenburg bírói elnök ma rendeletet adott ki, amelyben felhatalmazza a kormányt olyan intézkedések megtételére, melyek a hitelfentartó rendelet dispozióinak betartását célozzák. A kormány intézkedéseinek következtében elszenvedett veszteségek miatt kártérítési igények nem támaszthatók. Addig, amíg a hitelfentartó megállapítások jogerőssé válnak, német adósok külföldi bankok javára csak a Birodalmi Bank fiókjárulásával nyújthatnak biztosítékokat.

— **Vay Kázmér büntársaság ügyének tárgyalása.** Budapestről jelentik: Balási Antal csendőrszázados büntársaság ügyét szeptember 22-én tárgyalják. A csendőrszázados, aki a csendőrlaktanya építési ügyeit intézte a belügyminisztériumban, csalással, megvesztegetéssel és közokirat-hamisítással vádolják. A csendőrszázados ügye szorosán összefügg Vay Kázmér büntársaság ügyével, melyet október végén tárgyalnak.

— **Orvosi hír.** Dr. Székely László fogorvos nemzetközi fogorvosi kongresszusról megérkezett, újból rendel.

Iorga miniszterelnök nem kap fizetést

Cáfolat Maniu nyilatkozatára. Mire ment el Maniu miniszterelnök fizetése?

Az utóbbi napokban nagy feltűnést keltett Maniu Gyulának az a nyilatkozata hogy Iorga Miklós miniszterelnök azért a fizetésért, amelyet mint kormányzó kap, köteles a közönség rendelkezésére állani. A miniszterelnökség Maniu Gyula nyilatkozatára most hivatalos közleményt adott ki a következő szöveggel:

— Maniu Gyula nyilatkozatával kapcsolatban, amely szeptember kilencedikén jelent meg, a miniszterelnökség a következőket közli: Maniu Gyula, mint miniszterelnök havonként 67.594 lej fizetést kapott. Iorga Miklós miniszterelnök ur, mint kormányzó semmiféle fizetést nem élvez és erre vonatkozólag a költségvetésben semmiféle összeg nincs is előirányozva.

A valóságban azonban a dolog másként fest. Iorga miniszterelnökről mindenki tudja, hogy nem gazdag ember és nagyon valószínű, hogyha mint miniszterelnök nem is, de mint közoktatásiügyi miniszter kap fizetést, míg Maniu Gyula más tárcát kormányában nem

— **Amerikai szeretetadományok Magyarországnak.** Budapestről jelentik: Pedlow amerikai kapitány Amerikában gyűjtést rendezett, melynek eredményével, a szeretetszervezeteivel október elején megérkezik Budapestre.

Női kabát újdonságok
I. SCHUTZ-nál.

— **Tárgyalnak a magyar kölcsönről.** Budapestről jelentik: Jakab Oszkár pénzügyi államtitkár és Imrédy Béla, a Nemzeti Bank igazgatója ma délelben Genfben utaztak a Magyarországnak nyújtandó nemzetközi kölcsön ügyében.

— **Egy román repülő-tiszt halálos katasztrófája.** Buzauból jelentik: Halálos kimeneteli repülőgép-szerencsétlenség történt ma délelőtt Buzau közelében. Georgescu George pilóta-főhadnagy ma délelőtt 10 órakor felszállt egy „Potez 15” típusú repülőgépen és mintegy tíz percig tartózkodott a levegőben, amikor a gép hirtelen felmondta a szolgálatot és a Buzau mellett lévő Spataru község határában lezuhant. A szerencsétlenség következtében a repülőgép pozdoriává zúzódtott és a benne ülő pilóta-főhadnagy szörnyethalt. A repülő-katasztrófa színhelyére Pau ezredes ment ki, akik a vizsgálat levezetésével bíztak meg. A szerencsétlenül járt Georgescu George főhadnagy holttestét a búzai katonai kórházba vitték, ahonnan lasiba szállítják és ott temetik el.

— **Leégett Bacauban egy tricotate-gyár.** Bacauból jelentik: Ma reggel 4 órakor kigyulladt a Marianuti-féle tricotate-üzem. Az egész gyár leégett. A kár több millió lej.

— **Halálos vadászó-dráma.** Kaposvárról jelentik: Báró Inkey Pál ma délután a vadaskertjébe ment vadászni. Az erdőben talált három vadászóval, akik a bárót megtámadták. Inkey báró a vadászók felé löött, mire ezek megfutamodtak, de az egyik visszafordult és a báróra löött. Inkey báró félreugrott a lövés elől és a vadászót agyonlőtte.

— **Gyilkos gazdálkodó.** Chisinauból jelentik: Radeni község csendőrsége letartóztatta Simion Apostol 78 éves gazdálkodót, aki ma délelőtt egy vasdoronggal agyonütött egy Onisim Bejenaru nevű 15 éves gyermeket. Az öregember valami csekélység miatt összeveszett a fiúval és ezért dühében felkapott egy vasdorongot és azzal úgy fejbevágtá a szerencsétlen gyermeket, hogy az azonnal kiszenvedett.

— **Áramszünetelés.** A villanytelep igazgatóság értesíti a nb. fogyasztó közönséget, hogy nagyobbértéű javítások miatt f. hó 13-án vasárnap az áramszolgáltatás szünetelni fog: 1. Reggel 7—11 óráig Párneavában, Str. Marasesti, Str. Ghiba Birta, Str. Mocioni és ezen uccák környékén a Str. Eminescuig, továbbá Gájban, Ségában és Micălačan, 2. Reggel 7—1 óráig a Grăditeu.

vállalt és fizetést sem kaphatott, csak a miniszterelnökségtől.

Tény azonban az is, hogyha Maniu közel hetvenezer lej havi fizetése volt, ebből ő csak elenyészően csekély összeget fordított saját céljaira. Mindenki tudta, aki Bucurestiben élt, hogy a miniszterelnökség Calea Victoriein lévő palotáját tömegesen keresték fel naponként azok az erdélyiek akik a miniszterelnöktől remélték valami anyagi segítyt. Pop-Cicio István, volt miniszter, a Kamara akkori elnökének fia, volt Maniu Kabinetfőnöke, akinek rendelkezési joga volt Maniu Gyula fizetése felett. Ebből a fizetésből utalta ki azokat az 500—1000 lejes segélyeket, amelyet a miniszterelnökhöz forduló erdélyiek, nemzetiségre való tekintet nélkül, kaptak.

Mikor pedig egy-egy hónap elmúltával a Kabinetfőnök feljegyzéseiből megállapította a kiosztott segély összegét, nem egyszer kiderült, hogy Maniu még rá is kellett fizetni a miniszterelnöki fizetésére.

A vízművek visszatérnek a régi vízsűrési rendszerhez

A víztisztítási kísérletek eredménye
A városi vízművek vezető főmérnöke, Tripa mérnök, ma mutatta be a város vezetősége előtt az eddigi újabb víztisztítási kísérletek eredményét. A bemutatott minták arról tanuskodnak, hogy az aradi vízvezeték ivóvizet a legújabb bevezetett angol nyíltrendszerű szűrési eljárással teljesen megszüntették a vastól, szén-savtartalmát is minimális, míg mangántartalmát a réginek egyharmadára sikerült leszorítani. A város vezetősége örömmel vette tudomásul a kísérletek biztató eredményét és elhatározta, hogy a közeljövőben újra visszatér a régi angol, nyíltrendszerű vízsűrési eljárásához, amely a jelek szerint a legjobban megfelel az aradi víz természetének. Felvetődött annak terve is, hogy a régi vízsűrési rendszer visszaállításának idejére a város vezetősége egy külföldi szakértő segítségét is igénybe fogja venni.

— **Halálozás.** Kisvárdai szakolczai Szakolczay Gyula ny. vasuti főellenőr életének 55-ik évében elhunyt. Temetése e hó 11-én délután 4 órakor lesz a felsőtemető halottas csarnokából.

— **Az Erdélyi Kárpát Egyesület aradi „Czárán Gyula” osztálya kétnapos turát rendez e hó 12—13-án a konopi és a Hegyes hegységbe, a turán csak gyakorlott turisták vehetnek részt. Indulás: 11-én, pénteken este a 8.50-es vonattal. Takaró és meleg öltözékről gondoskodni kell. Találkozás 8 órakor a CFR állomásnál.**

— **Amikor a vadházastársak veszekednek.** Saitos János pécskai születésű munkás Antal Rozália aradi magánzóval vadházasságban élt, Saitos a múlt héten összeveszett Antal Rozáliával és annak a Lahovári-ucca 26. számú lakásáról 10.000 lej értékű fehérneműt magával vitt és hazament Pécskára. Antal Rozália ma vadházastársát feljelentette az aradi rendőrségen, mely telefonon intézkedett, hogy Saitos Jánost a pécskai csendőrség tartóztassa le.

— **Talált tárgyak a rendőrségen.** Az aradi rendőrség felhívja azokat, akik az utóbbi időben valamilyen tárgyat elveszítették, haladéktalanul jelentkezzenek a rendőrség 9-es számú szobájában. A talált tárgyak között van egy ridikül Krausz Hermin monogrammal, egy katonai altiszti egyenruha, egy bőrtárca Döme Sándor monogrammal, egy acél zsebóra. Az elmúlt vásáron találtak és behajtottak a városi istállóba két vörös borjút, 43 darab libát és két tehenet. A rendőrség kéri a tulajdonosokat, hogy három napon belül jelentkezzenek, mert különben a talált tárgyakat elárverezik.

— **Keresnek egy fülbevalót.** A rendőrség büntügyi osztálya felhívja azt az egyént, aki tegnap a Szabadság-téren egy briliáns fülbevalót talált, azonnal szolgáltatassa be a rendőrség 9-es számú szobájába. A rendőrség ismeri a megtalálót s ha be nem szolgáltatja a fülbevalót, letartóztatják.

— Orvosok nemzetközi kongresszusa. Budapestről jelentik: Ma kezdődött meg az orvosok szövetségének nemzetközi kongresszusa Budapesten. Az egyes államok kiküldöttei már tegnap megérkeztek. A kongresszus befejezése után a külföldi delegátusok meglátogatták Semmelweis szobrát, melyet megkoszorúztak.

— Kötintetik Halassy Olivért. Budapestről jelentik: Ujpest város elhatározta, hogy a diadalmas ujbudai uszóbajnokokat: vitéz Halassy Olivért, Németh Jánost, Bozsi Ferencet és Nagy Károlyt ünnepélyes fogadtatásban részesítik és emlékéremmel tüntetik ki.

Milliók egy miatt: ős rabszolga sóhaj. Milliót száz lejért: zsidó sorsiegy-óhaj!

— Letartóztatott valutaüzérek. Budapestről jelentik: Ma a rendőrség valuta üzérkedés miatt letartóztatta Reichmann Viktor tőzsdebizományost, Reitzer György magánhivatalnokot és Roth Péter magánhivatalnokot. A letartóztatottak közül Reichmann Viktor a rendőrségen mindent bevallott, azonban a másik két társa tagadásban van. Holnap mindhármukat az ügyészség fogházába kísérik, ahol a délután folyamán az uzsorabíróság vonja őket felelősségre.

— Felborult villamoskocsi. Montrealból jelentik: Windsorban egy utasokkal zsúfolt villamoskocsi felborult. A kocsi utasait a tüzoltók szabadították ki a vagonból acetilén hegesztőlámpák segítségével. Több utas égési sebeket szenvedett. A balesetnek összesen 75 sebesült áldozata van.

Az elegáns világba

Gladys a legjobb márka

Ha Gladys cipőkrémet használja

Cipője a kritikát kiállja.

— Az aradi Magyar Párt Ifjúsági Tagozata e hó 19-én, szombaton este fél 9 órai kezdettel a Központi étterem összes helyiségeiben, a Magyar Otthon kulturális alapja javára szüreti mulatságot rendeznek. Az ifjúság lázas igyekezettel készül a mulatságra s a rendezést illetőleg nagy készülődések folynak, hogy ezen estélyt hangulatossá és kitörölhetetlen emlékeztetővé avassák mindazok részére, akik ott megjelennek. A közönségnek elsőrendű olcsó konyha, kitűnő hegyaljai borok és elsőrangú cigányzene áll rendelkezésére.

— Egyensapka a fogházak tisztviselőinek. Az igazságügyminiszter körrendelete érkezett ma Aradra, amelynek értelmében az országban levő börtönök és fogházak tisztviselői is kötelesek egyensapkát viselni. A rendelet alapján az aradi ügyészségi fogház tisztviselői kara a jövő héttől kezdve már a kötelező sapkát fogja hordani.

— Fehérneműlopás Aradon. Bauer Ödön Purgly-ncca 134. szám alatti lakos ma délelőtt feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, hogy a padláson levő fehérneműjét ellopták. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Kihasították az autógummit. Szakál József sofför ma délelőtt feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, hogy autója gummit, míg ő a vendéglőben vacsorázott, kihasították. A kár ötezer lej. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Rosenberg Boris ritmikus tánc- és tornaiskoláját szeptember 15-én nyitja meg. Felőttek és gyermekek külön kurzusa, férfiak részére torna. Beiratkozás naponta délelőtt 9—11 között: Strada Cloșca 8.

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyező Egyesületének hivatalos közleménye. Közöljük, hogy folyó évi szeptember 12-én, szombaton este 6 órai kezdettel hivatalos helyiségünkben (volf Szabadság-tér 18. sz., I. emelet) választmányi ülést tartunk és kérjük t. választmányi tagjainkat, hogy azon teljes számban megjelenjen sziveskedjenek. Egyben kérjük tagjaink közül mindazokat, akik tagsági könyvüket, valamint hátralékos szabadjegyeiket nem vették át, lehetőleg mielőbb átvenni sziveskedjenek. Az elnökség.

— Libalopásért hat hónapi fogház. Az aradi törvényszék ma ítélt meg Neamt Katalin felett, aki nagyobb mennyiségű libát lopott s ezért letartóztatásba helyezték. Mivel Neamt Katalin visszaeső bűnös, a bíróság a libalopásért 6 hónapi elzárásra ítélte.

Véget ért Farkas Irén és Dajkovich Sándor szerelmi regénye

A törvényszék visszautasította Farkas Irén nagykorúsítási kérvényét — Három évig kell várniok, hogy egybekelhessenek

Budapestről jelentik: Farkas Irén és Dajkovich Sándor szerelmi regénye, mely annak idején az egész világ sajtóját bejárta, egyelőre happy end nélkül véget ért. Farkas Irén, hogy édesapja befolyása alól mentessüljön, ügyvédei útján kérvényt nyújtott be a székesfehérvári árvaszékhez, amelyben nagykorúsítását kérte. A kérvényt Farkas Elemér, Farkas Irén apja közbenjárására, a székesfehérvári törvényszék elutasította, azonban Dajkovich Sándor rábeszélésére, Farkas Irén nem hagyta annyiban a dolgot, hanem

újabb kérvényt írt és azt személyesen felvitte a budapesti törvényszék főelnökéhez.

Már-már ugylátszott, hogy a képviselő-papával szemben, a fiatal szerelmes-pár, minden vonalon megnyeri a csatát, amikor mára nem várt fordulat következett be. Farkas Irén nagykorúsítására beadott kérvényét a budapesti törvényszék is elutasította, azzal az indoklással, hogy a leány szellemileg nem elég fejlett ahhoz, hogy saját maga döntsön sorsa felett. A szerelmi regénynek tehát egyelőre vége szakadt, Farkas Irénnek és Dajkovich Sándornak tehát három évig kell várniok arra, hogy egybekelhessenek.

LEGUJABB

Londonban merényletet terveznek Ghandi ellen

A népvezér a jövő szombaton érkezik Londonba

Londonból jelentik: Gandhi hindu népvezér, a jövő héten, szombaton érkezik meg az angol fővárosba. A hatóságok minden előkészületet megtettek Gandhi fogadtatására, mert Londonban az a hír terjedt el, hogy

Ghandi ellen merényletet akarnak elkövetni.

Marseillesből jelentik: A Raiputana gőzös, mellyel Gandhi Indiából Angliába utazik, Marseillesbe érkezett jelentés szerint holnap reggel fut be a marseillesi kikötőbe.

Ingyen oktatják Magyarországon a munkanélküliek gyerekeit

Budapestről jelentik: A közoktatásügyi miniszter ma rendeletet adott ki, mely szerint az összes munkanélküliek gyermekei-

nek nem kell az iskolákban sem beiratási díjat, sem pedig tandíjat fizetni. A rendelet záradéka még megjegyzi, hogy ezeknek a gyermekeknek az iskola ingyen tankönyvet is adjon.

— Miskolcon is van gyermekparalízis. Miskolcra jelentik: A gyermekparalízis járvány miatt nem nyitják meg az óvodákat egyelőre, míg a járvány nem szűnik.

— Ötven liter bort megivott — meghalt. Budapestről jelentik: Tóth János egri földműves három napig nem evett semmit, azonban 50 liter bort megivott, míg végül a harmadik nap estéjén meghalt.

— Elutaztak a bécsi gyermekek. Az évenként szokásos gyermeknyaralattási akció az idén is vendégül látott közel háromszáz osztrák gyermeket. A nyaralást most fejezték be és a kis vendégek a ma délutáni gyorsvonattal utaztak vissza Ausztriába.

— Tennisverseny Pankotán. Nagyszerű teniszmezők színhelye volt folyó hó 6-án, vasárnap Pankota község. A minden tekintetben kiválóan sikerült tennisversenyt Feszler József magyarádi szőlőbirtokos, a pankotai tenniszklub agilis elnöke rendezte meg. A versenyen Aradról Törökné (AAC) és Feszler Ferenc (AAC) vettek részt, míg Ujaradról Dombora és Árkossy Huba, Aradról mint kísérők résztvettek Zimmermann Józsefné és Najmányi Béláné. Végül a helybeli játékosok közül dr. Rosti Rezsőné, Márton Ibi, Mencer Bözsi, Bernát Ferenc, Feszler József, Tittizer Ferenc, Weisz Mici és Wolf János vettek részt a mindvégig izgalmas versenyen. A versenyen igen szép számu közönség jelent meg.

A magyar Nemzeti Bank tízenegy százalékról nyolc százalékra szállította le a disconto kamatlábat

A népszövetségi kölcsön kamatlábat is leszállították.

Budapestről jelentik: A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa elhatározta, hogy szeptember tízenegyedik hatállyal a disconto kamatlábat 11 százalékról 8-ra, míg a népszövetségi kölcsön kötvényeinél alkalmazott kamatlábat kilenc és fél százalékról nyolc és fél százalékra szállítja le. Az intézkedés megtételére a Nemzeti Bankot a bankjegyforgalomnak az utóbbi időben való csökkenése és a nehéz gazdasági helyzet indította.

Gyilkolt a nyugdíjas-nyomor

Egy öreg házaspár szublimáttal megmérgezte magát, miután hónapok óta nem kaptak nyugdíjat.

Galatiból jelentik: Megrendítő kettős tragédia játszódott le tegnap este Galatin. A tragédia áldozatai Manu Dimitrie, egy nyugalmazott galati-örmester és felesége, akik tettüket azért követték el, mert már hónapok óta nem kaptak nyugdíjat. Házbért sem tudtak már régebb óta fizetni és a legnagyobb nyomorban éltek. Házgazdájuk, — mivel házbért nem tudtak fizetni — pert indított ellenük s a bíróság elrendelte kilakoltatásukat s így az idős házaspár az utcára került volna. Emiatt elhatározták, hogy megválnak az életől. A házaspár tegnap este bezárkózott lakásába, majd nagymennyiségű szublimátot vettek be. A mérég gyorsan hatott és mire a szomszédok a szobából kihallatszó hörgésre figyelmesek lettek, a mentőkísérletek hiábavalónak bizonyultak. Az odaérkezett mentők csak a beállott halált állapíthatták meg.

Öngyilkos lett Bucurestiből egy városi tanácsnok

Bucurestiből jelentik: Zamaria Valeriu romani városi gazdasági tanácsnok a bucuressti-i Frascati-szállóban ma öngyilkosságot követett el. A szálló személyzete reggel revolverlövésre lett figyelmes, betört a Zamaria szobájának ajtaját és a szoba padlóján, átlőtt fejjel találta a szálló vendégét. Az öngyilkos két levelet hagyott hátra, egyet a rendőrségnek, egyet családjának. Holttestét a bonctani intézetbe szállították.

Orosz propagandisták érkeztek Romániába

Merényleteket terveznek a középületek ellen

Bucurestiből jelentik: Bukovinában a sziguranca kinyomozta, hogy a Dnyeszteren át több propagandista érkezett, kiknek feladata, hogy a bukovinai kommunistákkal együtt merényleteket hajtsanak végre középületek ellen. A hatóságok minden intézkedést megtettek a középületek megóvására.

Gyilkosok napja az aradi törvényszéken

Aradra hozták a rétháti gyilkost — Azért szurta le feleségét, mert folyton veszekedett vele — Hogyan történt a gyilkos letartóztatása? — A borosjenői és az angyalkuti gyilkosokat is kihallgatták —

Az utóbbi napokban sorozatos gyilkosság történt Aradmegyében. Borosjenőn szerelmi féltékenységgel, Rétháton családi viszály, Engelsbrunn határában pedig a részegség által felidézett veszekedés volt az indító oka a gyilkosságoknak s a három emberélet kioltói ma már az aradi ügyészség fogságában vannak. A kihallgatásuk fényt derít azokra a lélektani motívumokra, amelyek a gyilkosok tettének elkövetésére ösztönözték.

Mindegyik oly régi, mint maga az emberiség, mindegyiket minden korban büntették, azonban az ölési vágyat semmi sem képes kitorolni az ember lelkéből. Sem kultúra, sem vallás, sem pedig a büntetéstől való félelem. Az aradi ügyészségre beszállított gyilkosok vallomásairól az alábbiakban számolunk be:

Feil Jánost, a gyilkos rétháti gazdát, aki két késszurással megölte feleségét, — mint az *Aradi Közlöny* jelentette — Temesváron fogta el az ottani rendőrség. Feil ittás állapotban garázdálkodott a Józsefvárosi pályaudvar előtti téren. A rendőrszem igazolására szólította fel, Feil azonban a rendőrt is megtámadta, mire előállították a rendőrprefekturára. Kihallgatása alkalmával azután elmondotta, hogy gyilkosságot követett el, megszökött Réthátról tettének elkövetése után s azóta állandóan ivott.

A rendőrség letartóztatta s mivel Réthát Aradmegyéhez tartozik, Temesvárról ma hozták át az aradi ügyészségre. Feil János kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy feleségével rossz viszonyban élt, mivel az asszony állandóan veszekedett vele anyagi kérdések miatt.

Néhány hónappal ezelőtt leányát férjhez adta, az esküvő óta felesége állandóan azzal üldözte, hogy a leánynak túl sok hozományt adott. Az asszony azt hangoztatta, hogy a hozomány miatt kevés pénzüket maradt s a többi gyermeknek már nem fognak tudni semmit adni. Amikor a gyilkosság napján Feil János eredmény nélkül tért haza Ujaradról, az asszony mint egy furia rontott neki s amiért nem adta el a buzáját, kétszer arculütötte. A tettelegesség olyan dühbe hozta a gazdát, hogy szinte önkívületi állapotban rohant a konyhába, ahol az asztalon heverő egyik kést felkap-

Váratlan fordulat a nagyváradi vámlopás ügyében

A nyomozás szerint a lopást a pénztárosnő követte el

Nagyváradról jelentik: A nagyváradi vámnál történt lopás ügyében ma váratlan fordulat állott be. Az eddig lefolytatott nyomozás eredménye szerint, minden gyanu Fritea Eugénia pénztárosnő ellen merül fel, akit a vizsgálóbíró most már nyíltan vádol azzal, hogy a pénccsokrányból ő maga vette el a hiányzó összegeket. Popovici Livius vizsgálóbíró abban az irányban is folytatja a vizsgálatot, hogy az őszlajú és elegáns pénztárosnőnek volt-e büntársasága és ha igen, kicsoda.

Ma délelőtt a vizsgálóbíró kihallgatta Reich László fiatal lakatosmestert, akiről a pénztárosnő azt állította, hogy két évvel ezelőtt kulcsot csinált a Wertheim-kasszának és akkor valószínűleg két kulcsot csinált és az egyiket magánál tartotta. Reich László a vizsgálóbírónak azt vallotta, hogy ő nem két évvel, hanem öt évvel ezelőtt javította a pénccsokrányt, de kulcsot nem csinált hozzá. A vizsgálóbíró ekkor szembesítette a pénztárosnővel, aki visszavonta Reich ellen tett vallomását.

A vizsgálat azt is megállapította, hogy a pénztárosnőnek többszázezer lej tartozása van, melyet most szándékozott kifizetni. A hitelzőknek azt mondta, hogy örökséget vár. A vizsgálatot néhány napon belül befejezik, amikor is a vámlopás ügye tisztán fog a vizsgálóbíró előtt állani.

va, leszurta feleségét s azután elmenekült. Borzalmas tettének tudatára ébredve, Ujaradra ment gyalog, ahol több korcsmát keresett fel, majd vonattal Temesvárra ment, ahol részegségében botránvt okozott, amiért előállították.

Kihallgatása után a gyilkos rétháti gazdát előzetes letartóztatásba helyezték.

Az aradi törvényszék vádpanácsa ugyan-

Halálos szerencsétlenség érte Kostyala

Az idős urinőt a városi öntöző-kocsi halálra temesvári hírlapíró édesanyját gázolta — Szabadságáról haza érkező fia agroszkálta halott édesanyját —

Temesvárról jelentik: Megrendítő szerencsétlenség történt kedden délelőtt 11 órakor Temesváron a Józsefvárosi temető mellett, melynek Kostyala Árpád temesvári hírlapíró édesanyja esett áldozatul. Az idős urinőt a temetőbe igyekezett, mikor Ujkissoda felől nagy sebességgel a városi öntözőkocsi közeledett, amelyet Hinding Mátyás kocsis hajtott. Kostyala Árpád édesanyja éppen akkor haladt keresztül az uttesten és valószínű, hogy a nagy sebességgel közeledő kocsi elől már nem tudott kitérni. A kocsi elütötte az egybéként is beteges asszonyt és oly erővel vágta a földhöz, hogy azonnal meghalt.

A helyszínére érkező hatósági orvos csak a bekövetkezett halált állapíthatta meg. Az orvossal érkezett rendőrkomiszár a szemtanuk vallomása alapján Hinding Mátyás kocsist letartóztatta.

A katasztrófa áldozatát a temető halottasházába szállították, de ruhájába semmi igazoló írást nem találtak és a szemtanuk közül senki sem is-

csak ma foglalkozott Corbi Nicolai, a gyilkos borosjenői gazdálkodó ügyével, akinek letartóztatását helybenhagyta.

Az ujaradi csendőrség ma délelőtt szállította be az aradi ügyészség fogságába Milotin Iliést, aki Engelsbrunn határában agyonlőtte Dragoi Mózes.

A gyilkos, kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy Ujaradról jöttek Milotin szénaszekerén s mindketten ittás állapotban voltak. Utközben valamin veszekedni kezdtek s a vita során Milotin megütötte őt. Az inzultuson felháborodva, Dragoi a térdei között tartott vadászfegyverét Milotinra emelte és közvetlen közelről agyonlőtte.

A gyilkost, kihallgatása után előzetes letartóztatásba helyezték.

merte. A rendőrség arra gondolt, hogy az áldozat a Bessenyei telepről való és éppen telefonálni akart, amikor Kostyala Árpád hírlapíró, a Temesvári Hírlap munkatársa hazaérkezett szabadságáról és a rejtély megoldódott.

Kostyala hazaérkezése után azonnal édesanyja házához ment, de a házbeliek azt a felvilágosítást adták, hogy az idős urinőt egy nap óta eltűnt. Kostyala Árpád kétségbeesve kereste az édesanyját az egész városban, amikor hallotta, hogy kedden a Józsefvárosi temető mellett egy idős urinőt szerencsétlenség ért és még eddig nem tudták agnoszkálni. Az újságíró, akit egyre sötétebb sejtelmek gyötörtek, feleségével kiment a temetőbe. Bement a halottas kamrába és a gyertyafényben a halottnak felismerte az édesanyját. A szerencsétlen hírlapíró zokogva borult a holttestre.

A tragikus véget ért urinőt temetése pénteken lesz. A mélyen sujtott fia és családja iránt nemcsak újságírókörökben, hanem széles társadalmi rétegekben is őszinte részvét nyilvánul meg.

SPORT KÖZLÖNY

Győzött a Sparta a WAC feletti a Középeurópa-kupa során

Sparta—WAC 3:2 (1:1)

Bécsből jelentik: Ma került lejátszásra a Hohe-Warten a Középeurópa-kupa küzdelmek döntő mérkőzésének első fordulója, amely az eredményesebben játszó cseh csapatnak hozott sikert. Az első félidőben még egyenlő ellenfelek küzdöttek. Szünet után azonban a Sparta a tempót jobban bírja és megérdemelten nyeri meg a mérkőzést. Mivel a kupa döntőjének második mérkőzése Prágában lesz, biztosra vehető, hogy az idén a Sparta fogja védeni ezt a művészi kivételű trófeát, amit egyben már védett.

Elmarad a román—jugoszláv tenniszverseny

A jugoszláv szövetség lemondta a mérkőzést.

Az Aradi Közlöny röviddel ezelőtt beszámolt arról, hogy a Román Tenniszszövetség az AKE-t bizta meg azzal, hogy a szeptember közepén lebonyolításra kerülő Románia—Jugoszlávia Davis-cup rendszerű válogatott tennisz-mérkőzést rendezze meg. Az AKE vezetősége már hozzá is fogott a verseny előkészítésére, amikor Bucurestiből (a központtól) azt az értesítést kapta, hogy a verseny a jugoszláv szövetség lemondása következtében elmarad.

Szeptember 17-én veszi kezdetét a Nemzeti tenniszbajnokság

Arad legjobb teniszezői indulnak a versenyen.

A román tenniszszövetség (FSRT) rendezésében kerül lebonyolításra szeptember 17-iki kezdettel Bucurestiben a Nemzeti Tenniszbajnokság, amelyre az aradi kerületből az AKE képviselőiben Aszlán Baba és Somogyi Klári, a Hellas részéről Giurgiuti kapitányne és a lugosi Hamburger kaptak meghívást. Giurgiutné,

akí az aradi tennisztábor legnagyobb sainálatára Nagyszebenbe költözik, nem vesz részt a versenyen, míg a többiek a meghívásnak eleget tesznek és már a jövő héten elutaznak Bucurestibe.

Aradi teniszezők sikeres szereplése Hátszegen

Az AKE versenyzői Aszlán Baba, Somogyi Klári, Vámos Miklós, Schwartz Dezső és Wechsler Leó mint megirtuk résztvettek a Hátszegi Athletikai Klub által rendezett igen nivós és népes tenniszversenyen, amelyen az AKE a következő díjakat nyerte: Női egyes I. és II. díjat, férfi egyes III., vegyes páros I. és II., férfi páros I. valamint a női páros I. díjat. A versenynek igen nagy erkölcsi és közönség-sikere volt. A hazatért versenyzők elragadtatással beszélnek a hátszegiek vendégszeretetéről és kedvességükről. Az AAC-ot Aranyossy és Szigethy Baba képviselték, utóbbinak hatalmas sikere volt a hátszegi seladonok körében.

Október 4-én Budapesten lesz a román—magyar amatőr Európa-kupamérkőzés. Bucurestiből jelentik: A labdarugósövetség — programbeosztás végett — körlevélben közölte a ligákkal, hogy a magyar—román Európa-kupamérkőzést október 4-én, a román—cseh kupamérkőzést szeptember 20-án játsszák le, míg a Román-kupa döntője a kolozsvári és bucaresti-i ligák válogatott csapatai között, október 18-án lesz. — A mérkőzések közül a magyar—román Budapesten, a kupadöntő és a cseh—román-meccs Bucurestiben lesz.

O Uj országos rekordot eredményezett a maratoni futóbajnokság. Bucurestiből jelentik: Románia 1931. évi maratoni futóbajnokságát L. Marin, a Granicsárok versenyzője nyerte meg, aki 3 óra 04 perc 46.4 másodperccel új országos rekordot állított fel. Második a brassyói munkások futója, Gáll Lajos lett 3 óra 10 perc 58 másodperces idővel. 3. Petrescu C. Ion St. Roman. 4. Ilie Nicolae St. Roman. 5. Iordan Granicsárok. 6. Mosescu St. Roman.

TARKA ESEMÉNYEK

Postai úrlapokon is lehet házasságot kötni Oroszországban

Moszkvából jelentik: A szovjetkormány újabb rendeletével az eddignél is könnyebbé tette a szovjet területén a házasságkötést és a válást. Ezentul minden postahivatalban lehet vásárolni házasságkötéshez és elváláshoz szükséges úrlapokat. Az érdekelteknek csak ki kell tölteniök és alá kell írniök az úrlapokat, ami megtörténhetik bent a postahivatalban is. A kitöltött úrlapokat a ponttisztviselő átveszi s némi illeték ellenében befiktatás végett hivatalosan megküldi az anyakönyvvezetőséghez. Az úrlap átvételéről szóló elismervény házassági tanusítványul szolgál úgy, hogy a feleknek nincs több hivatalos teendőjük. A házasság felbontására vonatkozó nyilatkozatot hasonlóképpen ilyen postai úrlapon lehet megtenni. A postai elismervény ebben az esetben a házasság felbontását igazolja.

SZTÁRGÁZSI LEÉPÍTÉST ÉS TÖBB ERKÖLCSÖT KÖVETEL A FILMKONGRESSZUS. Az amerikai mozitulajdonosok és filmkölcsonzők newyorki kongresszusa, amelyen több mint tizenegyezer cég képviseltette magát, határozatilag felszólította a moziipar vezetőit Hollywood észszerű leépítésére a jelenlegi aránytalan sztárfizetések leszállításával s a pazarlások kiküszöbölésével. A határozat egyszersmint a banditorténetek és erkölcstelen filmek előállításának megszüntetését is sürgeti.

MEGSZÜLETETT A LEVEGŐBŐL KÉSZÜLT SELYEM. Wallace Carothers newyorki vegyész az amerikai vegyészeti társaság buffaloi kongresszusán tartott előadásában selyemszerű anyagot mutatott be, amelyet a levegőből kivont anyagból állított elő egy benzín-melléktermék hozzáadásával. Kijelentette, hogy a találmánynak tökéletesítése idővel lehetővé teszi, hogy bármilyen szövetanyagot a levegőből állítsanak elő megfelelő vegyi kezelés után.

A FELEDÉKENYSÉG REKORDJA. Érdekes eset történt Milánóban egy nyugalmazott professzorral, Signore Palettival. A professzor fényképekkel kísért előadást akart tartani az egyik milánói mozgófényképszínházban. Amint belépett a színház előadótermébe, elképedve látta, hogy rajta kívül egy lélek sem tartózkodik bent. Mi történhetett? Signore Paletti elfelejtette közölni a közönséggel, hogy előadást fog tartani. Ezzel az esettel Signore Paletti rekordot állított fel a feledékenységi terén.

EGY EMBER, AKI NEM ÉREZ FÁJDALMAT. Az ohioi Lorainban él egy Easler nevű ember, aki arról nevezetes, hogy semmiféle fájdalmat nem érez. A természet különös játékaként — amint azt az orvosi vizsgálat megállapította — a fájdalmat megérző és azt az agyhoz továbbító idegek hiányzanak szervezetéből. Ezenkívül sem hideget, sem meleget nem érez. Nemrégiben mozgóképeket készítettek róla, amint tükkkel teleszurkálta kezét és ajkát vékony selyemszállal összevarrta. Easler nevetve említtette meg, hogy gyermekkorában apja számára az volt a legnagyobb gond, hogy milyen büntetést találjon ki számára, amikor valami csínytet követett el, mert a verést egyáltalán nem érezte meg s csak nevetett rajta.

A NOBEL-DÍJ CIMÉN FELEMELTÉK SINCLAIR LEWIS FELESÉGÉNEK TARTÁSDÍJÁT. Az amerikai legfelsőbb bíróság a Sinclair Lewis hírneves író által első feleségének fizetendő tartásdíjat havi 200 dollárról 800 dollárra emelte fel azzal a megokolással, hogy Lewis jövedelme a Nobel-díj odaítélése következtében nyert óriási publikitás révén emelkedni fog.

MEGALAKULT A BAJUSZOS FÉRFIAK KLUBJA. Myanoshita előkelő japán fürdőhely egy nagy számban élő igazgatója tókiói Reuter-távirat szerint megalapította a bajuszos emberek klubját. Tagok kizárólag hatalmas bajusszal rendelkező férfiak lehetnek, szakát vagy oldalszakát nem megfelelő minőségű. A szervezők állítólag II. Vilmos német cácsászárt is be akarják választani a klubba, amelynek diszelnökéül Nagaoaka japán tábornokot emlegetik, akinek 20 hüvely hosszú a bajusza és hír szerint a világ összes férfial közt az őé a leghosszabb bajusz.

Meghalt Rédl ezredes üzelmeinek felfedezője

Bécsben érte a halál Jezes József volt orosz gárdatisztot és osztrák kémot, aki kémkedési bűnperonek tárgyalásán először emelt vádat Rédl osztrák vezérkari ezredes ellen —

Bécsi jelentések érdekes személyiség haláláról adnak hírt. Az osztrák fővárosban néhány nappal ezelőtt meghalt egy öreg fegyvec, Jezes József, aki egy időben nagy szerepet játszott Ausztria és Oroszország történetében.

Jezes volt az, aki először hívta fel a figyelmet Rédl osztrák vezérkari ezredes kémkedésére. Rédl tudvalevően, mint az osztrák kémelhárító osztály főnöke, Ausztriát elárulta Oroszországnak és leleplezése után egy bécsi szálloda szobájában föbelötte magát. Rédl hosszú ideig folytatta üzelmeit, mivel senkinek sem jutott eszébe, hogy gyanuval illesse. Amikor Jezes József a bíróság előtt első ízben kijelentette, hogy Ausztria legveszedelmesebb árulója az osztrák vezérkarban ül, éppen ez a kém, Rédl ezredes volt az, aki súlyos fegyházbüntetést kért a bíróságtól a „rágalmazó“-ra és keresztül is vitte azt, hogy ilyen módon ellenségét láb alól eltehesse.

Jezes József szadag és tekintélyes szülői gyermeke volt, akik előkelő szerepet játszottak a szentpétervári udvari körökben. Maga Jezes a cári kadettiskolát végezte és a leendő gárdatisztek kiváló kiképzetésében részesült. Azután mint tiszt, egyik előkelő orosz ezredbe került és gyors karrier állt előtte. Itt azonban egy napon rájta, hogy meglapta egyik tisztársát, úgy hogy emiatt kizárták az ezredből. Ezzel azután meg is pecsételődött a sorsa Oroszországban. Jezes nem volt az az ember, aki ismét talpra tudott volna állni, mert szenvedélyes alkoholista volt és sokszor egész az öntudatlanságig leitta magát. A bukott ember Ausztriába ment és itt kisebb lopásokkal és betörésekkel tartotta fenn magát.

E büntények miatt hamarosan börtönbe jutott és a különböző fegyházakban szoros ismeretséget kötött több fegyvecel. A steini fegyházban fegyvecársai „a Stein diszolgára“ névvel tüntették ki, mivel igen sűrűn volt vendége Stein városnak, illetve a város börtönének.

Egy napon, röviddel egyik börtönbüntetésének kitöltése után Jezes Bécsben az uccán találkozott egy magasrangú osztrák tiszttel, aki abban az időben, amikor Jezes még gárdatiszt volt Szentpéterváron, az orosz fővárosban az osztrák követségnél, mint katonai attasé teljesített szolgálatot.

Az osztrák tiszt, aki az orosz még életének fénykorából ismerte és abban az időben szoros barátságot tartott fenn vele, megdöbben az egykori gárdatiszt tragédiájának hallatára és ajánlatot tett neki, hogy álljon az osztrák kémkedés szolgálatába, mivel jól ismeri az oroszországi viszonyokat. A mindenre elszánt bűnöző elfogadta az ajánlatot és megkezdte a kémkedés munkáját. E tevékenysége közben véletlenül rájött arra, hogy az osztrák vezérkarban egy magasrangú tiszt kémkedést folytat Ausztria ellen. Ezt a megállapítást közölte egykori barátjával, aki azonban arra kérte, hogy ezt a szégyenletes gyanút ne merje még egyszer nyilvánítani, mert akkor a legteljesebb szigorral fognak eljárni ellene. Az egész osztrák vezérkarban megdöbbenek és felháborodtak Jezes gyanúsítása fölött. Egyszerre azután Jezest letartóztatták azon a címen, hogy nemcsak Ausztria számára kémkedik, hanem Ausztriában is kémkedést folytat Oroszország részére. Ez nem volt szokatlan, mivel igen sűrűn megtörtént, hogy a kémek mind a két állam számára dolgoznak és mindkét részről megfizettetik magukat. Ennek a kémkedési ügynek a tárgyalásán Jezes kétségbeesetten védekezett és még egyszer kijelentette, hogy egy magasrangú osztrák tiszt is kémkedik. Ennek a tisztnek a nevét azonban nem tudta megmondani. A kémkedési per tárgyalásán Rédl ezredes volt az osztrák vezérkar hivatalos képviselője és a vezérkar nevében súlyos büntetést kért a vádasködora. Jezest valóban többévi szigorított fegyházra ítélték és ezt a büntetését ki is töltötte. Kiszabadulása után Jezes teljesen elünt az élet nagy forgatagában, többé nem lehetett róla hallani. Részben testi munkából, részben könyöradományokból tartotta fenn magát és ha pénzhez jutott, mindig

leitta magát. Neve két évtized után most tűnt csak fel úira, halálhírével kapcsolatban.

Érdekes játéka a sorsnak, hogy Jezes elítélés után allig egy esztendőre kipattant a Rédl-affér és kiderült, hogy az egykori orosz gárdatiszt a vádlottak padján igazat beszélt, amikor az osztrák hadsereg egyik vezérkari tisztjét kémkedéssel gyanúsította meg. Mindamelllett a reá kirótt büntetés nem vették revizió alá, noha Rédl sorsát megpecsételte a revolvergolyó az alatt az idő alatt, amíg ellenfele börtönben ült.

Czelnay Eszter előadása a diétás könyváról

A helyes táplálkozás módjai.

Szűttörtökön este értékes és lebilincselő előadást tartott az aradi Iparos Otthon nagytermében Czelnay Eszter, aki most adta ki legújabb könyvét a diétás főzés módzatairól. Czelnay Eszter hét és fél hónapig dolgozott könyvén, melybe kilenc év tapasztalatainak és tanulmányozásának eredményét sűrítette. A könyv Koiozsváron jelent meg és Hatiegan dr. egyetemi tanár sürgetésére adta ki Czelnay Eszter, mert a diétás főzés terén már évek óta mulhatatlanul szükséges volt egy ilyen nagy körültekintéssel, értékes tapasztalatokkal és fáradságtalan előtanulmányok után megszerkesztett szakácskönyv. Most Erdély nagyobb városait járja be Czelnay Eszter, hogy mindenütt előadásokat tartson a helyes életmódról, a diétás főzés feltétlenül észszerű és egészséges voltáról és az ételek elkészítésének módzatairól.

Az Iparos Otthon nagytermét csaknem zsúfolásig megtöltötte Arad hölgyközönsége. A jó háziasszonyok fiatal leányok, sőt még néhány férfi is eljött, hogy meghallgassa Czelnay Eszter mondanivalóját, akinek szimpatikus megjelenése, lebilincselő előadási modora és érdekes, szemléltető formában kihozott mondanivalói az utolsó mondatig éhben tartották a nagyszámú közönség érdeklődését. Az előadó első sorban is felhívta a háziasszonyok figyelmét, hogy lehetőleg könnyen főzzenek, hiszen a semmiféle szervi bajban nem szenvedő embernek sem egészséges a zsíros étel s ezért lehetőleg vajjal vagy olajjal kell különösen a nehezebb ételeket elkészíteni. Beszélt a legkönnyebb húsnumiekről, tésztaemuekről és különösen kitért előadásában a főzelékfélékre, valamint a tejtermékekre, mint a legegészségesebb táplálékokra. Sok meglepő felfedezést tett Czelnay Eszter a diétikus életmód terén, melyeket könyvében természetesen a legaprólékosabban leír és fejtet.

Czelnay Eszter több mint egy órási előadását a közönség nagy tetszéssel és figyelemmel kísérte és lelkesen megtapsolták haláluk jeléül az előadás végeztével.

A kovaszinci apósgyilkos

négy évi fegyházbüntetést kapott!

Csizmás Avram kovaszinci lakos örökös élvadásban élt apósával, Czigan Mihállyal. Cziganyt a faluban mint veszekedős, rabiátus embert ismerték, aki állandóan kereste az alkalmat, hogy vejevel vitát kezdjen. Ez év január utolsó napján is veszekedni kezdett Csizmás Avrammal, aki a vita hevében felkapta a szobában heverő fészét és azzal három csapást mért apósára, aki vérbeborultan, holtan esett össze.

A boncolás megállapította, hogy a csapások mindegyike halálos volt s már az első széllocsantotta Czigany Koponyáját.

Csizmást a csendőrség letartóztatta és beszállította az aradi ügyészség fegyházába. A bíróság ma vont a kérdésre a gyilkos vót, aki védekezésében előadta, hogy apósa veszekedése állandó idegizgalomban tartotta s egy idegrohamában gyilkolta meg Czigany Mihályt.

A törvényszék Csizmást erős felemlésben elkövetett emberölésben mondta ki bűnösnek és ezért négyévi fegyházra ítélte. A büntetésből hét hónapot a bíróság a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az aradi fűszer-kiskereskedők mozgalma az olcsóbb cukorért

Annak a hírek a kapcsán, hogy a kormány be akarja vezetni a cukor-monopóliumot, ismét aktuálissá vált az Erdélyi és Bánáti Kereskedelmi Testületek Szövetségének az a nemrégiben megindított mozgalma, amely a cukorszakosztály megalakítására irányult. Ez a mozgalom most kiterjedt, intenzívebbé vált és — mint kolozsvári tudósítónk jelenti — a kolozsvári fűszerkereskedők akciót indítottak azzal a céllal, hogy szindikátusba tömörítsék a kicsinybéri cukoreladással foglalkozó üzleteket.

Abban az esetben ugyanis, ha csak egy monopol-cikk lesz a cukor, könnyen megtörténhetne, hogy a fűszerkereskedőket kikapcsolná az állam a cukoreladásból. Ez nem annyira a kereskedőkre jelentene veszélyt, mert kereset szempontjából a cukor nagyon hálátlan cikk, de sokkal inkább a fogyasztók közönségére lenne sérelmes, mert ki lenne szolgáltatva a monopol kénye-kedvének. A szervezkedésnek egy másik célkitűzése is van, még pedig a cukor-árak leszállításának elérése, vagyis az, hogyha bevezetnék a monopóliumot: szállítsa le az állam a cukor árát és engedélyezzen nagyobb hasznot a detailistáknak, akik egy kiló cukron alig egy lejt ha keresnek.

Az Aradi Közlöny munkatársa a kérdéssel kapcsolatban felkereste Engel Gyulát, a Fűszerkiskereskedők Szindikátusának elnökét, aki a következő érdekes kijelentéseket tette:

— Annakidején, amikor a Kereskedelmi Testületek Szövetsége kiadta felhívását a cukorszakosztály megalakítására az aradi körzetből kétszázharminc fűszerkiskereskedő írta alá a belépési nyilatkozatot. Minden valószínűség szerint azonban később még többen is be fognak lépni. Ami azt a kérdést illeti, hogy a monopol következtében a fűszerkiskereskedőket kikapcsolná a cukoreladásból, mi ezt hozsannával üdvözlőnk. Természetesen abban az esetben, ha a monopol sem biztosítana magasabb hasznot a kiskereskedőknek. Jelenleg ugyanis az a helyzet, hogy legjobb esetben egy lejt keresünk azon a cukron, amelyet nekünk készpénzzel kell kifizetnünk és amelyet jórészt hitelbe kell eladnunk. Így tehát legjobb akarattal sem lehet azt mondani, hogy nekünk jó üzlet lenne a cukor. Az aradi fűszerkiskereskedők éppen tegnap este tartottak értekezletet, amelynek oly határozathozatal volt a célja, hogy a fűszerkiskereskedők ne adjanak el többet cukrot hitelbe. A tegnapi értekezleten még nem került határozatra a sor, de minden valószínűség szerint már a közeljövőben dönteni fognak a kereskedők ebben az ügyben.

A kisiparosok küldöttsége a miniszter előtt

Az aradi kisiparosság egyelőre passzív

Az Aradi Közlöny mai számában részletesen beszámolt arról, hogy a napokban Bucarestben megalakult a kis- és kézműiparosok blokkja, amely a maga érdekeinek megvédésére önerejével akar harcolni. Mint megírtuk, a kisipar elhanyagolása miatti tiltakozása jeléül országszerte nagy iparosgyűlések lesznek.

Aradon egyelőre még nem biztos, hogy fog-e a kisiparosság gyűlést tartani. Egyelőre annyi bizonyos, hogy miután több erdélyi városban lezajlottak a tiltakozó nagygyűlések, az erdélyi és bánáti ipartestületek képviselői Viciu János iparügyi vezérinspektor vezetésével küldöttségként fognak megjelenni a miniszteriumban, ahol szóbelileg adják elő panaszukat. Eddig még nem történt döntés arra vonatkozólag, hogy a küldöttségben az aradi iparosokat ki képviselje.

A cukormonopólium ellen — A kereskedők nem keresnek a romániai drága cukron

— Ettől függetlenül azonban a Fűszerkiskereskedők Szindikátusa a legerélyesebb mozgalmat indítja meg annak érdekében, hogy akár bevezeti az állam a cukormonopóliumot, akár nem, történiék meg az árak leszállítása, ami természetesen nemcsak a kiskereskedőknek, de elsősorban a fogyasztók közönségének eminens érdeke.

Dr. Pop Valér erdélyi miniszter Aradra jön

Felülvizsgálja a megyei adminisztrációt és meghallgatja a panaszokat

Politikai körökben köztudomású, hogy dr. Pop Valér erdélyi miniszter már hetek óta köruton van Erdély területén, hogy személyes jelentés útján hallgassa meg a kormány számára tolmácsolandó sérelmeket és panaszokat, egyben pedig felülvizsgálja a megyei adminisztrációk vezetését és figyelmét. Eddigi útján bejárta Erdély északi részének csaknem valamennyi megyéjét, majd meglátogatta a Mezőség medencéjében fekvő közigazgatási területeket is.

Magyarország eltörli

a cseh fa behozatali illetékét

Budapestről jelentik: A cseh-magyar kereskedelmi tárgyalások nagyon hosszúra nyúlnak. A cseh bizottságnak magyar részről olyan ajánlatot tettek, hogy a tárgyalások befejeztéig a fa behozatali illetékét teljesen eltörlik.

— Az aradi gyümölcskereskedők kérelme. Ma foglalkozott a város vezetősége az aradi gyümölcskereskedők kérelmével, amelyben arra vonatkozólag sürgették a város döntését, hogy a Fercenc- és Béla-téren is árulhassák gyümölcsüket. A város vezetősége részéről Radu Cornel dr. kijelentette, hogy még semmiféle ilyen kérvény nem járt a kezei között; amennyiben valaki kérvényezni fogja, úgy az interimár-bizottság dönteni fog a kérdés elbírálása felett.

GAVALLÉROK VAGYUNK

Nem lehet szó nélkül elhaladni az új román-olasz kereskedelmi egyezmény mellett. Nem lehet napirendre térni egy egyezmény fölött, amelyben Románia minden ellenszolgáltatás nélkül lemondott arról a jogáról, hogy Olaszországba vagononként négyezer lejes kedvezményes vámmal szállítsa a tengerit és belegevezett abba, hogy a tengeri beviteli vámját Olaszország vagononként 26 ezer lejre emelje fel. Feladott tehát a román kormány egy olyan jogot, amelyből az országnak eddig igen jelentős haszna volt és amely az érvényben lévő kereskedelmi szerződés értelmében csak 1933. augusztusában szűnt volna meg.

Lemondott róla, mert bizonyára úgy gondolta, hogy megteheti. Mert — mint a kormány hivatalos lapja megállapítja — olasz tengeribevitelünk exportunknak csak (?) a huszonöt százalékát teszi ki, tehát szó sincs róla, hogy az egész kivitelünk ebben a gabonaneműben veszélyben forogna. A lap szerint a román kormány nem tagadhatta meg a barátságos olasz államnak ezt a kérését.

Tehát nincs veszélyről szó. Örülhetünk. Kukoricakivitelünknek csak egy negyed része válik egyszerre semmivé, ami elvégre nem sok. Mi ezt megengedhetjük magunknak. Megengedhetjük főleg akkor, amikor hónapok nehéz munkájának árán igyekeztünk megkötni Németországgal egy olyan szerződést, amellyel piacot reméltünk szerezni gabonánknak, amikor exportprémiumot kell biztosítanunk a gazdáknak, amikor kenyérbélyeggel kell terhelnünk a pékeket, amikor mindezek ellenére stagnál az export. Ilyen körülmények között természetesen, hogy megengedhetjük magunknak, hogy egy tollvonással elveszítsük egyik legfontosabb külföldi piacunkat.

Gavallériából. Mert nem tagadhattuk meg a barátságos olasz államnak ezt a kérését és így lemondottunk egy olyan jogunkról, amely évente milliárdokat hozott az országnak. Lemondottunk róla, mert nyilván meg akartuk mutatni, hogy így rongyosan, válságokkal és súlyos problémákkal küzdve, gabonával a hátunk mögött, amelybe szinte belefulladunk, eladósodott mezőgazdaságunk ellenére is — gavallérok vagyunk. Gentlemanek. Mert nálunk (minden más államtól eltérően) a business nem business, hanem — gavalléria.

Hát megmutattuk. (m. t.)

— Árlejtések a vármegyeházán. A vármegye állandó bizottsága ma délelőtt tartotta legújabb ülését. Az ülés napirendjén különböző, általunk már ismertetések és adminisztrációs ügyek szerepeltek.

Amint a temesvári minisztériumi kerületi vezérfelügyelőséghez érkezett távirat jelenti, dr. Pop Valér október hó folyamán érkezik a bánáti közigazgatási kerület területére, hogy megkezdje itt is inspekciós körútját. Aradra, — amint értesülünk — október hó elején jön. Az aradmegyei hatóságok tudomásul vették a temesvári kerületi vezérfelügyelőség értesítését és megteszik a megfelelő előkészületeket az erdélyi miniszter fogadtatására.

— Csak kisiparosok kaphatnak iparigazolványt az iparhatóságoktól. Az aradi kereskedelmi és iparkamara hivatalosan közli: Az utóbbi napokban olyan téves hírek kerültek forgalomba, mintha az iparigazolványokat továbbra is az elsőfokú iparhatóság, tehát városokban a polgármesteri hivatal, vidéken a főszolgabíróság állítaná ki. E híreknek alapja a temesvári kerületi kormányzóság egyik korábbi rendelete volt, amely a cégbejegyzésről szóló törvényt tévesen magyarázta. Időközben maga a kereskedelmi miniszter 54.595-1931. számú rendeletével eloszlatta ezt a félreértést s megállapította, hogy a cégbejegyzésről szóló törvény életbeléptével automatikusan hatályát veszítették a régi magyar ipartörvénynek az iparigazolványok kiadására vonatkozó rendelkezései. Iparigazolványra csak annak van szüksége, aki nem köteles céget a kamaránál bejegyeztetni, tehát kizárólag azoknak a kisiparosoknak, akik csak megrendelésre dolgoznak és a piacon sem árúsítanak. Minden más iparos, vagy kereskedő a kamaránál tartozik céget bejegyeztetni s ezek részére az iparhatóságok nem is állíthatnak ki iparigazolványt.

— Az UGIR memoranduma az ipari kötvények ügyében. Bucarestből jelentik: Az UGIR igazgatósága ma ülést tartott, melyen dr. Böszörményi erdélyrészi igazgató javaslatot terjesztett elő az ipari vállalatok kötvénykibocsátási ügyében. E tárgyban az UGIR felír a kormányhoz.

Ismét gyilkolt a szerelemfieltés

Leszurta vetélytársát egy fiatal legény

Iasi-ból jelentik: Kegyetlen gyilkosság történt ma az esti órákban a Iasi mellett lévő Belcesti községben. Guriuc Sándor 18 éves parasztleány az uccán megtámadta Scutaru Vasul nevű barátját, akit több késszurással megölt. A gyilkosság egy elhagyatott sötét uccában történt, amelyen az áldozatnak minden este keresztül kellett haladnia, hogy munkahelyéről hazatérjen. Ma este is a megszokott uton ment hazafelé, amikor egyszerre hirtelen valaki hátulról ráugrott, a földre teperte és egy éles kést szurt többször a szerencsétlen fiatal legénybe. Az áldozat még a helyszínen kiszorított. A csendőrség még az est folyamán felfedezte a gyilkosságot és azonnal megindította a nyomozást, mely az éjjeli órákban már eredménnyel járt, amennyiben sikerült megállapítani, hogy a kegyetlen gyilkosságot Guriuc Sándor, az áldozat egyik barátja követte el, aki letartóztatása után bevallotta, hogy ő a gyilkos. Elmondotta, hogy mind a ketten egy leánynak udvarolnak és, hogy megszabaduljon riválisától, eltette láb alól.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lel. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lel. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszhelvéggel ellátott kérdézősködékre válaszolunk. Ajánlatok keljes levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 6 ÓRÁIG VESZÜNK FEL.

ALKALMAZÁS.

VINCELÉR pincészetben jártas, nős, keresztetik. Fizetési igényeit közölje Gyuritzta jegyző Gherteris címre. Biztosítékkal bírók előnyben. 3028

PERFEKT szakácsnő éves bizonyítványokkal felvételik. Dr. Singer, Bul. Carol 81. Jelentkezés 1-5-ig. 3041

JOBBA fiatal mindenest keresek. Cim az Aradi közlöny kiadójában. 3046

TISZTESSÉGES mindenest, ki főzni tud, 15-ére felvételik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3044

GÉPIRONOT román-német nyelv ismerettel keres „Industria-Vatelinel”, Str. Dobanților 14. 3048

EGY takarító-bejárónő a délelőtti órákra keresetik. Str. Horia 9., az emeleten. 3047

Szép jövedelemre tehet szert,

ha helyi képviselőtünköt elvállalja. Személyes jelentkezések f. hó 16-án, szerdán d. e. 10-d. u. 7-ig. — Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3029

LAKÁS.

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: v. Andrassy-tér 19., a ház-mesternél. 200

KÉT-SZOBÁ, konyhás 1-ső emeleti lakás, a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

ELLÁTÁS.

DIÁKLEANYOK uriháznál olesón elsőrendű ellátásra felvételnek. Ugyanott butorozott szoba fürdőszobával október 1-re kiadó. Megtekinthető d. u. 1-4-ig. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 400

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., ház-mesternél.

KITÜNO, jókarban levő 2 Híres vas-hordók eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 200

KERESK perssabuandákat, szörme darabokat felszörmözéshez, perssa és gyári ebéd- és futósznyegeket, vitrineket, komódokat, sezlonokat, tonet székeket, szobaberendezéseket, antik dísz tárgyakat. SALGONE bizományi üzlete, Strada Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota.

KÜLÖNFÉLÉK.

OLCSÓN ELADÓ ágynemű, tollnemű, lámpa és egyéb háztartási cikkek, ugyanott kiadó különbejáratu butorozott szoba, fürdőszobával. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 500

ÜZLETEK.

FŐTÉREN, a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

Üzletmegnyitás!

Tejnor Ferenc és Társa

temesvári cég az aradi n. é. bevásárló közönségnek tisztelettel tudomására adja, hogy

ARADON, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 21. szám alatt

fiókküzletet nyitott.

Allandó nagy és szortirozott raktár mindennemű solingeni acélárúknak, u. m.: beretvák, ollók, haj- és szakállvágógépekben stb. Optikai cikkek nagy raktára. Műköszörfüde és kés-művesség. Galvanotechnikai nikkelező telep. Műlábak és mindenfajta orthopaed készülékek méret szerint, lúdtalp-betétek. sérvkötők és mindennemű köt-szerek.

A n. é. közönség támogatását kéri teljes tisztelettel:

TEJNOR FERENC és TSA

Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 21. szám. Temesvár, Gyárvaros, Piata Traian (Kossuth-tér)

Megkezdődött az utószezon

MENYHÁZÁN

Ezen a csodálatos fekvésű fürdőhelyen rendkívül olesó feltételek mellett nyerheti vissza egészségét és kipihenheti fáradoimait.

Lakás és háromszori étkezés naponta 130 L.

Az „Aradi Közlöny” előfizetői részére 50%-os fürdőkedvezmény!

Lázadás egyik romániai lepratáborban

Szörnyü harc az örök és a leprások között — Néhány beteg megszökött a táborból

Bucurestiből jelentik: A tichilesti lepratábor élöhalottjairól közel két éve semmi hír. Az egészségügyi miniszterium két évvel ezelött új internáló-tábor épített a leprásoknak a dobrudzsamegyei Tulchesti községben. A lepra-tábor köré magas kerítést emeltek és a tábor őrzésére őrséget rendeltek ki s még a legkivételesebb esetekben sem engedték a kíváncsi idegeneket a leprások közelébe. Ma dél-elött a galatimegyei prefekturára megdöbentő jelentés érkezett, melyben a lepratábor igazgatósága közli, hogy a betegek között lázadás tört ki és a lázadásnak eddig husz súlyos sebesültje van. Az idöközben beérkezett jelentések szerint a leprások lázadása az alábbi megdöbentő körülmények között zajlott le:

A leprások eddig kiderithetetlen módon egy üveg cujkát szereztek maguknak és a délelötti séta alkalmával, mikor azt hitték, hogy az őrség kevésbé vigyáz rájuk, hozzá láttak a pálinka elfogyasztásához. Az őrség egyik tagja azonban észrevette, hogy a betegek izgatottan viselkednek. Odament hozzájuk és a cujkás üveget el akarta venni tőlük. A szerencsétlen élöhalottak azonban nem hagyták magukat, rárohantak a felügyelőre és a következő pillanában már formális lázadás robbant ki. Az őrség tagjai a felügyelő segítségére siettek és vasbotokkal akarták szétverni a leprásokat.

Ekkor kezdetét vette a legborzalmasabb ütközet, melyet csak emberi fantáziával el lehet képzelni. A leprások emberfeletti elkeseredéssel, pusztá kézzel rohanták meg az őrség

tagjait. Fél órai hangtalan harc után husz súlyosan sebesült leprás beteg fekiútt a véres töcsákkal borított udvaron. A harc után a lepratábor igazgatósága megdöbbenve vette észre, hogy a harc idején néhány beteg a nyitva maradt kapun kiszökött a táborból. A galati-i prefektura azonnal széleskörű intézkedéseket foganatosított a megszökött leprások kézrekerítésére.

Rádió műsor.

PENTEK, SZEPTEMBER 11.

Bucuresti, 13. Gramofon. 13.50. Gramofon. 18. Jozs. 20. Rádióegyetem. Gramofon. 21. Karének. 21.40. Katonazene. — Budapest. 9.15. Hangverseny. 12. Déli harangszó. 12.05. Gramofonhangverseny. 4. Mesék. 5. Algirtól Gibraltárig. 5.30. aradi Farkas Sanyi és cigányzenekarának hangversenye. 6.30. Gyorsirótanfolyam (Szlabey Géza.) 7. A Weidinger szalonzenekar hangversenye. 8. Emlékezés Baross Gáborra, a vasminiszterre. Tóth Lajos előadása. 8.30. Hangverseny. Majd: Kiss Lajos és cigányzenekarának hangversenye. — Bécs. 11.30. Gramofon. 16. Buchbinder zenekar. 20. A bécsi szimfonikus zenekar szórákózató zenéje. 21.45. A Gaudriot-jazz tánczenéje. — Belgrad. 11.35. Gramofon. 12.45. Déli zene. 16. Gramofon. 20. Dimitrievics hegedű- és Singer zongoraművész hangversenye. 21.30. Ertl Rudolf délszláv szerzők dalait énekl. — Brüsszel. Francia adó. 20.30. Révész László hegedűművész játéka. — Heilsberg. 16.30. Házi zenekari hangverseny. 19.25. Cami groteszk hangjátékai. 20.35. Zenekari hangverseny. — Kassa. 17. Rádiózenekar. 18.20. Gramofon. 19.05. Hangverseny. 19.30. Falusi zene. — Leipzig. 16.30

Magyar zene a lipcei szimfonikusok előadásában. — Milano. 17. Gramofon. 19.20. Könnyü zene. 19.45. Gramofon. 21. Vegyes zene. — Pozsony. 18. Magyar előadás.

SZOMBAT, SZEPTEMBER 12.

Bucuresti, 13. Gramofon. 13.50. Gramofon. 18. Sibiceanu-zenekar: Könnyü és román zene. 20.20. Gramofon. 21. Operaest. — Budapest. 9.15. Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye. 12. Déli harangszó. 12.05. Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. 4. Deckert Albert előadása. 5. Novellák. 5.30. Az 1. honvédegyalgeezred zenekarának hangversenye. 7.30. Zagon István előadása. 8. Népszimfialadás a Studióból. „Náni”. Népszimf. 3 felvonásban. Irta: Follinus Aurél. Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye. — Bécs. 17.20. Dalok. 18. A német-osztrák válogatott labdarugómérkőzés helyszíni közvetítése: 18.45. Holzer zenekar. 21. D'Arle: Az adomány c. egyfelvonásosa. 21.15. A Krall-jazz tánczenéje. — Belgrad. 11.35. Gramofon. 12.45. Déli zene. 16. Kivánság gramofon. 17. Népdalok. 17.30. Délutáni zene. 20. Verdi: Rigoletto című operájának előadása. — Berlin. 16.05. Fuvószenekari hangverseny. 18.50. Hegedűverseny. 20. Cigányzene. — Breslau. 20. A sziléziai filharmonika Strauss estje. 22.30. Táncczene Berlinből. — Davenport. Brit nemzeti műsor. 16.45. Orgonakürt. 19.30. Brahms magyar táncai, zongorakürtös. — Heilsberg. 16.50. Szórákózató zene. 21.10. „Im Zirkus Tinterelli”. Max Schütze vidám jelenetei. 22.30—24-ig tánczene. — Kalundborg. 20.25. Ibsen: A vadkacsa című szimfonia. — Róma. 17.30. Hangverseny. 21. Persico: Morenita című egyfelvonásos operája, majd Giordano: Fedora című operája. — Svájc Romand adó. 16. Rádiózenekar. „A tudós nő” első és második felvonása.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

OLCSÓ ISKOLAHÉT

Az iskolai év kezdetén a tanulók szükségleteiket legjobban az alanti cégeknél szerezhetik be:

Öltöny,
Trench-coat,
télkabát, bőrkabát,
isk. öltönyök,
előírás szerint.

Minden darab saját készítmény.
Nem gyári munka.

MUZSAY-nál,
színházzal szemben

BERZSER FOTBLOK, sekreteres comód,
férfi bunda és öltönyök, pészmahas bun-
da, íróasztalok, szőnyegek, storeok, fest-
mények, tükrök, vas és faágak, rollós
írászekrény, kredenc, komplett szobabe-
rendezések, Biedermayer szalon, hinta-
szék, szongorák, hegedők, dísz tárgyak,
imázsamoly, mosdókészlet stb. eladó.

SALGONÉ bizományi üzlete,
Str. Horia No. 1. (Neumas-palota)

Esőernyőt

legolcsóbban
a készítőnél vehet

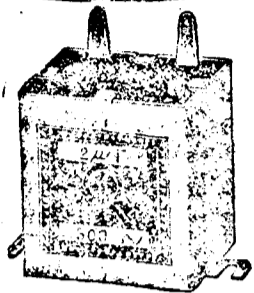
Transilvania-Ernyőáruház,

Fischer Eliz-palota. — Javításokat és behuzásokat vállalunk.

Őszi idényre erős és tartós **gyermekcipők**

Czernóczky cipőüzletében
szerezhetők be.

Saját munka: Férfi cipő erős boxbőrből 380 lejtől. Női cipő erős
boxbőrből 300 lejtől. Trotteur női cipő minden színben 395 lejtől.

... igen, de a
„Jahre kondensatorok“
a legjobbak.

Vezérképviselet:

GELLER-RADIO
TELEFUNKEN-SERVICE
Str. Bratianu 7.

Összes rádiók és rádióalkatrészek,
Telefunken-csővek a legolcsóbban.

„METEOR“ könyv-, papir- és kegyeszer üzlet

A katolikus kárdában szükséges tankönyvek, füzetek, rajzeszközök és írószerek a legolcsóbb áron. Templomi kegyeszer nagy választékban Str. Bratianu (Weitzer-u.)

Szenzációs olcsó árak! Női szettterek 75 lejtől! Gyermek szettterek 65 lejtől!
Női kabátok 275 lejtől! Reformnadrág 1. 38 lejtől! Pa-
tent harisnya 12 lejtől! Cárna patent harisnya I. 28 lejtől! Selyem- vagy cőrnaharinya 85 lejtől! Női
süclé harisnya v. férfi zokni 12 lejtől! Férfi zokni mintás I. 19 lejtől! Férfi magas harisnya 85 lejtől!
Téli macó alsó ing I. 55 lej! Női cicacé bőrkesztyű 85 lejtől! Szarvasbőr kesztyű 165 lejtől! Nappa bőr-
kesztyű 195 lej! — **Uj üzlethelyiségemben új árak!**

Bogyó A. Strada Eminescu elején, Fischer üvegüzlet mellett.

Diákfelszerelések:

Hajkefe
Fogkefe
Körömkefe
Fésű
Fogórem
Szappan

mindez csak

Lei 165.—

Kapható:

Drogueria „CITY“ Parfumeria
E. ZEINER Arad, Bul. Reg. Maria 26

A legjobb, pontos és prima szerkezetű órákat legelőnyösebben
szerez-
heti be **Csáky órás, ékszerésznél Arad,**
a lutheránus templommal szemben. Elsőrangú óra s ékszerjavítások garanciával

ALAPITVA 1876.

TELEFON 126.

BLOCH H.

papirkereskedés könyvnyomda.

Legolcsóbb bevásárlási forrás mindennemű írószer és iskolai felsze-
relésekből.

Töltőtollak és zsebeceruzák nagy választékban.

Fényképezőgépek és fotocikkek nagyraktára

ALAPITVA 1876.

TELEFON 126.

!! GABY-SZALON

Arad, Bul. Reg. Ferdinand 11.

File modell 150 lej, alakítás 60 lej.

Fióküzlet: Pollák, Timisoara-Józsefváros
Hunyadi-utca

**Őszi vásárunk ol-
csóbb mint bárhol!**

Arad, Strada Eminescu 15.

RECORD

(Deák Ferenc-utca)

Erdély legolcsóbb divat-
nagyáruháza és posztóraktára

Arad, Strada Eminescu 15.

SLÁGEREINK: 1 m. női kabát vagy kosztüm 180 lej
1 méter férfi öltönyszövet... 180 lej
1 méter férfi csikos nadrág 225 lej
1 méter raglan double ... 460 lej
Fehérnemű batizst színes 29 lej

Prima cseh ágynemű vászon méterje... .. 32 lej
Barchend és divat flanelok méterje 38 lej
Cseh damaszt törülköző... .. 88 lej
Cseh alsólepedő 150 cm. széles méterje 68 lej
Clotpaplan jól vattázva 395 lej stb. stb.

Jelző: RECORD árak!
RECORD minőségek!
RECORD választék!

Angol férfiszövet újdonságok!

Jelző: RECORD árak!
RECORD minőségek!
RECORD választék!

Nagy üzlethelyiség

főtéren, a Minorita-
templommal szemben

november 1-re kiadó.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 250

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távíratcím: „HUNGARIOTEL“.

HIRDESSEN

a 46 éve fennálló

„Aradi Közlöny“-ben!